

ÇEVRE KORUMA VE AMBALAJ ATIKLARI DEĞERLENDİRME VAKFI
BİRLEŞMİŞ MİLLER KÜRESEL İLKELER SÖZLEŞMESİ
SORUMLULUK BİLDİRİMİ (COE)
2022-2023

1. İÇİNDEKİLER

2. YÖNETİM KURULU BAŞKANININ MESAJI

3. ÇEVKO HAKKINDA

- a.** ÇEVKO Yönetimi
- b.** ÇEVKO Vakfı Üyeleri
- c.** ÇEVKO' nun Üye olduğu Ulusal ve Uluslararası Kuruluşlar/Platformlar/Paydaşlar
- d.** MİSYON ve VİZYON

4. BM KÜRESEL İLKELER SÖZLEŞMESİ ÇERÇEVESİNDE ÇEVKO FAALİYETLERİ

2. YÖNETİM KURULU BAŞKANININ MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

ÇEVKO Vakfı olarak UN Global Compact' in ilkelerini desteklediğimizi teyit etmekten mutluluk duyuyoruz.

Bu sorumluluk bildirimini içerisinde Vakfımızın UN Global Compact Sözleşmesi ile öngörülen ilkelerin desteklenmesi doğrultusunda hayata geçirdiği eylemler özetlenmektedir.

Cumhuriyet'imizin 100. yılında ve önümüzdeki dönemde de sosyal ve çevresel sorumluluklarımızın bilinci ile hareket edeceğimizi, Sözleşmenin ilkelerinin gerek sektörümüz gerekse de ülkemizde uygulanması için özendirici faaliyetlerde bulunacağımızı bir kez daha taahhüt ediyoruz.

Saygılarımızla,

3. ÇEVKO HAKKINDA

ÇEVKO Vakfı, Türkiye'de ambalaj atıklarının ekonomik ve düzenli geri kazanımı için sanayi, yerel yönetim ve tüketicilerin katkı ve katılımları ile sürdürülebilir bir geri kazanım sisteminin kurulmasına katkıda bulunmak amacıyla, 1 Kasım 1991'de ülkemizin 14 önde gelen sanayi kuruluşunun girişimleri ile kurulmuştur.

Kuruluş amaçları doğrultusunda yaptığı tüm çalışmalarda "Entegre Atık Yönetimi" ilkelerini benimseyen ÇEVKO Vakfı, cam, metal, plastik, kompozit ve kağıt/ karton türü ambalaj atıklarının sağlıklı, temiz bir şekilde geri kazanımlarının sağlanması amacıyla, gereken sistemin oluşturulması için çalışmalar gerçekleştirmekte, yerel yönetimlerin, sanayinin ve tüketicilerin sorumluluk paylaşımını ön planda tutmaktadır.

2002 yılında uluslararası "Yeşil Nokta" markasının Türkiye'deki kullanım hakkını elde eden ÇEVKO Vakfı, Avrupa'da çok yaygın olan bu markayı kullanan geri kazanım örgütleri ailesine katılmış ve ülkemizi Avrupa Birliği'nde temsil etme hakkını kazanmıştır.

a. ÇEVKO YÖNETİM KURULU

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SAN. A.Ş.
BALL BEVERAGE TURKEY PAKETLEME SAN. VE TİC. A.Ş.
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.
CROWN BEVCAN TÜRKİYE AMBALAJ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
EDİRNE YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş.
ERİKLİ SU VE MEŞ. SAN. VE TİC. A.Ş.
GCA-GÜROK TURİZM VE MADENCİLİK A.Ş.
INDORAMA VENTURES ADANA PET SAN. A.Ş.
LOREAL TÜRKİYE KOZMETİK SAN. VE TİC. A.Ş.
PEPSİCO COLA SERVİS VE DAĞ. LTD. ŞTİ.
PINAR SU ve İÇECEK SAN. VE TİC. A.Ş.
PROCTER&GAMBLE TÜKETİM MALLARI SAN.A.Ş.
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SAN. A.Ş.
ULUDAĞ İÇECEK TÜRK AŞ.
UNILEVER SAN. VE TİC. TÜRK A.Ş.

b. ÇEVKO VAKFI ÜYELERİ

AKÇANSA ÇİMENTO SAN. VE TİC. A.Ş.
AMWAY TÜRKİYE LTD. ŞTİ. İZMİR ŞB.
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SAN. A.Ş.
AVON KOZMETİK ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
BAK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
BALL BEVERAGE TURKEY PAKETLEME SAN. VE TİC. A.Ş.
BP PETROLLERİ A.Ş.
BUNGE GIDA SAN. TİC. A.Ş.
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.
CASTROL MADENİ YAĞLAR TİCARET A.Ş.
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.

COCA-COLA MEŞRUBAT PAZARLAMA DANIŞMANLIK SAN. VE TİC. A.Ş.
CONSUS ENERJİ İŞLETMECİLİĞİ VE HİZMETLERİ A.Ş.
CROWN BEVCAN TÜRKİYE AMBALAJ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
EDİRNE YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş.
ELİF PLASTİK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
EMEK YAĞ SAN. A.Ş.
ERİKLİ SU VE MEŞ. SAN. VE TİC. A.Ş.
ETİ GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
GÜROK TURİZM VE MADENCİLİK A.Ş.
HAYAT KİMYA SAN. A.Ş.
INDORAMA VENTURES ADANA PET SAN. A.Ş.
İNCİ MOBİLYA MALZEMELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
JOHNSON & JOHNSON SIHHİ MALZEME SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
KAVAKLIDERE ŞARAPLARI A.Ş.
KOPAŞ KOZMETİK PAZARLAMA VE SAN. A.Ş.
KOROPLAST TEMİZLİK AMBALAJ ÜRÜNLERİ SAN VE DIŞ TİC A.Ş
KOROZO AMBALAJ SAN. TİC. A.Ş.
LA ORGANİK BAĞCILIK VE ŞARAPÇILIK HAYV. İNŞ. TUR. GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
LOREAL TÜRKİYE KOZMETİK SAN. VE TİC. A.Ş.
MARSHALL BOYA VE VERNİK SAN. A.Ş.
MEY ALKOLLÜ İÇKİLER SAN. VE TİC. A.Ş.
MİGROS TİC. A.Ş.
MONDİ TURKEY OLUKLU MUKAVVA KAĞIT VE AMBALAJ SAN. A.Ş.
NETPAK AMBALAJ SAN. TİC. A.Ş.
NIVEA BEIERSDORF TURKEY KOZMETİK SAN. VE TİC. A.Ş.
PAPİKS PLASTİK SAN. VE TİC. A.Ş.
PEPSİ COLA SERVİS VE DAĞ. LTD. ŞTİ.
PINAR SU ve İÇECEK SAN. VE TİC. A.Ş.
PLAŞ PLASTİK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
PROCTER&GAMBLE TÜKETİM MALLARI SAN. A.Ş.
RECKITT BENCKISER EV VE HİJYEN ÜRÜNLERİ A.Ş.
RED BULL GIDA DAĞITIM VE PAZ. TİC. LTD. ŞTİ.
ROCHE MÜSTAHZARLARI SAN. A.Ş.
SARPER DAMITIMCILIK A.Ş.
SARTEN AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
SAVOLA GIDA SAN. VE TİC. A.Ş
SÜPER FİLM AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ A.Ş.
TAMEK GRUP GIDA ÜRETİM A.Ş.
TAT GIDA SAN. A.Ş.
TETRA PAK PAKETLEME SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
TRICON ENERGY PLASTİK VE KİM. MAD. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SAN. A.Ş.
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.
ULUDAĞ İÇECEK TÜRK A.Ş.
UNILEVER SAN. VE TİC. TÜRK A.Ş.

c. CEVKO' nun ÜYE OLDUĞU ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Yeşil Nokta ilk olarak 1990-1991 yıllarında Almanya'da Yeşil Nokta Sistemi olarak adlandırılan özel toplama sistemine giren ambalajların belirlenmesi için kullanılmaya başlanmış devam eden yıllar da ise Fransa, Avusturya ve Belçika ile yaygınlaşmaya başlamıştır.

Yeşil Nokta işaretinin A.B. üyesi ülkelerde yaygınlaşmasıyla beraber 1995 yılında "Packaging Recovery Organization Europe - PRO Europe" kurulmuş ve Yeşil Nokta, kuruluşun resmi işareti olmuştur.

Yeşil Nokta; sisteme dahil olan şirketlerin, "kirleten öder" prensibinden yola çıkan sanayi sorumluluğunu başarılı şekilde uygulamasına katkıda bulunan, uluslar arası çapta tanınmış bir model haline gelmiştir. Bir ambalajın üzerinde " Yeşil Nokta" gördüğünüzde bu, ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin 94/62 no'lu A.B. Direktifi ile tanımlanan ilkelere uygun olarak kurulmuş bir ambalaj atığı geri kazanım kuruluşuna, o ambalaj için finansal bir katkıda bulunulduğu anlamına gelmektedir.

EXPRA -EXTENDED PRODUCER RESPONSIBILITY ALLIANCE- Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu Birliği

Sanayi yükümlülüğünde olan ambalaj atıklarının geri kazanımı konusunda şemsiye organizasyon olan EXPRA (EXTENDED PRODUCER RESPONSIBILITY ALLIANCE - Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu Birliği), ÇEVKO' nun kurucu yönetim kurulu üyesi olarak yer aldığı, 2013 yılında kurulmuş, çok uluslu bir yapıdır.

Üyesi olan piyasaya sürenler tarafından veya adına kurulan ve işletilen, ambalaj atıkları geri kazanım kuruluşlarını temsil eden yetkili bir ses ve ortak politika platformu olarak kurulan EXPRA halen Avrupa genelinde 24 ülkenin temsili ile faaliyetlerini sürdürmektedir. ÇEVKO, bu bünyede kurulan bir çok çalışma grubunun aktif üyesidir.

d. MİSYON ve VİZYON

VİZYONUMUZ

Kendimizi Türkiye'de çevrenin korunması, toplumsal gelişim ve ekonomiye katkı sağlamak amacıyla sürdürülebilir bir geri kazanım sistemini sanayinin öncülüğünde geliştirmeye adanıyoruz.

MİSYONUMUZ:

Türkiye'de değerlendirilebilir atıklar konusunda sürdürülebilir bir geri kazanım sisteminin geliştirilebilmesi için;

- Sanayinin sorumluluğunu üstlenmek ve yerine getirmek.

- Sanayinin görüşlerini tüm paydaşlara ileterek atık yönetimi ile ilgili çağdaş yasal altyapının oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- Yasal altyapı çerçevesinde kaynağında ayrı toplama, ayırma ve geri dönüşüm uygulamalarının ülke geneline yayılması için yerel yönetimlerle işbirliği yapmak.
- Atık yönetimi konusunda yurtiçi ve yurtdışı uygulamalarını dikkate alarak bilgi birikimini sağlamak, çevre bilincinin oluşturulmasına yönelik etkin tanıtım, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapmak, AR-GE çalışmalarına katılmak, ilgili paydaşlara danışmanlık ve teknik destek vermek.

KALİTE VE ÇEVRE POLİTİKAMIZ

- Türkiye’de çevrenin korunması, kaynak israfının önlenmesi ve ekonomiye katkı amacı ile ambalaj atıklarının geri kazanımı konusunda uzmanlaşmış, Türkiye’nin önder kurumu olarak; müşterilerine, paydaşlarına ve topluma, güvenilir ve kaliteli hizmet sağlamak
- Geri kazanım bilincini yaygınlaştırmak için sanayi kuruluşlarına, yerel yönetimlere, lisanslı firmalara ve paydaş zincirinde yer alan diğer kurumlara eğitimler vermek. Tüketicilere ve özellikle çocuklara yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapmak
- İlgili yasal düzenlemelere, Yeşil Nokta markasını temsil eden PRO-Europe’ un gereklerine uymak ve faaliyetlerini üyesi bulunduğu, Avrupa’da konusunda yetkin kuruluş olan EXPRA’ nın temel prensiplerine de uygun olarak sürdürmek
- Yönetim sistemlerinin etkinliğini sürekli iyileştirmek amacıyla, yönetim sistemi şartlarına uyarak hedefler belirlemek, bu hedefleri gözden geçirmek ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak
- Tüm iş süreçlerinde, faaliyetlerinin yasal ve çevresel etkilerini izleyerek gerekli durumlarda kirliliğin kaynağında engellenmesine ilişkin iyileştirmeler yapmak.

4. BM KÜRESEL İLKELER SÖZLEŞMESİ ÇERÇEVESİNDE ÇEVKO FAALİYETLERİ

ÇEVKO, üyeleri ve sektördeki tüm paydaşlarına çevre mevzuatı ile ilgili eğitimler ve farkındalık çalışmaları düzenlemekle birlikte, onların sürdürülebilirlik, önleme ve kurumsal sosyal sorumluluk gibi alanlarda faaliyetlerini desteklemekte, çevre koruma alanında akademik çalışmaları desteklerken gençlerin de benzer alanda çalışmalar yapmalarını özendirmektedir.

YEŞİL NOKTA SANAYİ ÖDÜLLERİ

ÇEVKO Vakfı geleneksel Yeşil Nokta Ödülleri kapsamında düzenlenen 2. Yeşil Nokta Öğrenci Ödülleri ve 12. Yeşil Nokta Basın Ödülleri, 19 Aralık 2023 tarihinde gerçekleştirilen törenle sahiplerini buldu.

ÇEVKO Vakfı tarafından bu yıl 12. kez verilen Yeşil Nokta Basın Ödülleri ve 2. kez verilen Yeşil Nokta Öğrenci Ödülleri, 19 Aralık 2023 tarihinde gerçekleştirilen törenle sahiplerini buldu.

Yeşil Nokta Basın Ödülleri, 2023 yılı boyunca çevre haberlerine öncelik veren ve geri dönüşüm konusunda kamuoyunu bilgilendiren basın-yayın kuruluşlarına, habercilere veriliyor. Bu yıl GCA'nın ana sponsorluğu, Coca-Cola İçecek ve Uludağ İçecek'in bronz sponsorluk desteğiyle düzenlenen Yeşil Nokta Öğrenci Ödülleri ile ise, üniversite öğrencilerinin ambalaj tasarımı, atık yönetimi ve sosyal sorumluluk alanında özgün çevre dostu ürün, uygulama ve proje geliştirmelerinin teşvik edilmesi, üniversite-sanayi iş birliğinin sağlanması hedefleniyor.

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, ödül töreninde yaptığı konuşmada, "Yeşil Nokta'nın genişletilmiş üretici sorumluluğunun bir göstergesi olduğunu, ekonomik işletmelerin; piyasaya sürdükleri ürünlerin ambalajlarının geri kazanımı ile ilgili sisteme mali bir katkı sağladığı anlamına geldiğini ve markanın Türkiye'deki tek yetkilisinin ÇEVKO Vakfı olduğunu paylaştı. Yeşil Nokta'nın 540 milyonu aşkın tüketiciyi kapsadığını ve her yıl Yeşil Nokta markasıyla işaretlenen ambalaj adedinin 400 milyarı aştığını belirten İmer Türkiye'de ÇEVKO Vakfı'ndan Yeşil Nokta lisansı almış şirket sayısının da 2023 yılı itibarıyla bin 335'e ulaştığını açıkladı. İmer, "Yeşil Nokta ile ilgili yapılan tüketici araştırmaları, her 10 kişiden 7'sinin Yeşil Nokta işaretini tanıdığını, Yeşil Nokta'yı tanıyan her 3 kişiden 1'inin satın aldığı ürünün Yeşil Noktalı olmasına dikkat ettiğini ortaya koyuyor. Sanayi, Basın ve Öğrenci ana başlıklarında verdiğimiz ve gelenekselleşen Yeşil Nokta Ödüllerimizle, çevre dostu sorumlu üretim ve tüketim alanında örnek çalışmaları ödüllendirmeyi ve teşvik etmeyi amaçlıyoruz" dedi.

İmer sözlerini "Yeşil Nokta Öğrenci Ödülleri, özveriyle ve titizlikle çalışan, değerli jüri üyelerimizin katkılarıyla belirlendi. Jüri üyelerimiz Doç. Dr. Füsün Servin Tut Haklıdır, Prof. Dr. Gülçin Büyükozkaz Feyzioğlu, Prof. Dr. Gürbüz Güneş, Dr. Hakan Ertem, Hülya Ataman, Dr. İrem Daloğlu Çetinkaya ve Dr. Öykü Özden Gül'e değerli çalışmaları için teşekkürlerimi sunar Yeşil Nokta Öğrenci ve Yeşil Nokta Basın ödülü alan tüm öğrenci ve basın kuruluşlarımızı kutlarıım" şeklinde tamamladı.

ÇEVKO Vakfı Yeşil Nokta Öğrenci Ödülleri ana sponsoru GCA Genel Müdürü Dr. Abdullah Gayret de konuşmasında şunları dile getirdi: "Gürok Grubu ve GCA olarak, topluma, çevreye ve gelecek nesillere duyduğumuz sorumluluk ile sadece iş dünyasında değil, toplumda da sürdürülebilir bir gelecek yaratmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Türkiye'de geri dönüşüm kültürünün oluşmasında ve sürdürülebilir çevre için çok daha fazla değer üretilmesinde büyük bir emeği olan ve bizim de GCA olarak yönetim kurulunda yer aldığımız ÇEVKO Vakfı, hem dönüşüme hem de ekonomiye katkıları açısından önemli değerlere imza atmaya devam ediyor. Yeşil Nokta Öğrenci Ödüllerinde ödül alan tüm öğrencilerimizi kutluyoruz."

Yeşil Nokta Öğrenci Ödülleri

ÇEVKO Vakfı Yeşil Nokta Öğrenci Ödülleri töreninde, 17 farklı üniversiteden 12 proje, 3 farklı kategoride Yeşil Nokta Öğrenci Ödülüne layık görüldü.

Ambalaj Eko-tasarımı Kategorisi'nde birincilik ödülünü "E-turn" projesiyle On Dokuz Mayıs Üniversitesi Endüstriyel Tasarım Bölümü öğrencisi Hacer Karateke, ikincilik ödülünü "Tudi" projesiyle Eskişehir Teknik Üniversitesi Endüstriyel Tasarım Yüksek Lisans öğrencisi Ekin Yüksel, üçüncülük ödülünü "Lutri" projesiyle İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Endüstriyel Tasarım bölümü öğrencisi Fatma Akkan ve teşvik ödülünü İstanbul Aydın Üniversitesi, Tekstil ve Moda Tasarımı öğrencileri Elif Elvan Atagün ile Hatice Kübra Büyükbaş "Yap-Boz-As" projesiyle aldı.

Atık Yönetim Sistemi ve Uygulamaları Kategorisi'nde birincilik ödülünü "Attık" projesi ile Erciyes Üniversitesi Eczacılık öğrencileri Kaan Kalaycı, Beyza Nur Özdamar ve Ege Üniversitesi öğrencisi Anıl Aladağ kazandı. İki tane ikincilik ödülü verilen kategoride, "E-dönüşüm" projesi ile Mersin Üniversitesi Mimarlık öğrencileri Rabia Akgül ve Bilal Erin ve "Phytocycle" projesi ile Altınbaş Üniversitesi Eczacılık öğrencileri Çağrı Budak, Serdar Karaca ve Nisa Merve Demircan, bu dereceyi paylaştı. "Bito" projesi ile Eskişehir Teknik Üniversitesi Endüstriyel Tasarım Yüksek Lisans öğrencisi Ekin Yüksel üçüncülük ödülünü alırken, teşvik ödülünü "Tekstil Atıklarının Geri Kazanımı Projesi" ile İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nden Çevre Mühendisliği öğrencileri Mehmetali Andaç Beylikçi ve Nargül Kübra Taşıyıldız aldı.

Çevre Konulu Sosyal Sorumluluk Uygulamaları Kategorisinde ise "Acuğençlik Sosyal Sorumluluk Projesi" ile Acıbadem Üniversitesi Eczacılık öğrencileri Ezgi Sevim, İdil Işıkkay, Şevval Günbay ve Zülal Özmaden birincilik, "Suyun Gözyaşları" projesi ile İstanbul Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği öğrencileri Özlem Çolapkulu, Zeliha Sude Doğan, Osman Dündar, Sıla Karabulut ve Buğra Bayır ikincilik, "Her Çocuk Bir Tohumdur" projesi ile Yaşar Üniversitesi Endüstri Mühendisliği öğrencileri İrem Özçelik, Begüm Görücü ve Duru Selin Yılmaz üçüncülük ödülünü kazandı.

Yeşil Nokta Basın Ödülleri

Yeşil Nokta Basın Ödülleri, 2023 yılı boyunca çevre haberlerine öncelik veren ve geri dönüşüm konusunda kamuoyunu bilgilendiren basın-yayın kuruluşlarına, habercilere ve toplumun takdirini kazanmış kişilere veriliyor.

2023 yılında Gazete dalında "Nasıl Bir Ekonomi", Televizyon dalında "NTV", İnternet Haber Sitesi Dalında "Haberler.com", Haber Ajansı dalında "İhlas Haber Ajansı", Dergi dalında "Para" Dergisi, Radyo dalında "ST Endüstri Radyo", ödül kazandı.

ÇEVKO VAKFI İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMA GRUBU SEMİNERLERİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, YEŞİL MUTABAKAT VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARINDA SON GELİŞMELER

21 Aralık 2023

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından düzenlenen "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlıklı çevrimiçi söyleşide GCA Genel Müdürü Dr. Abdullah Gayret, Atatürk Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi ve Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Zeynep Ceylan, Atatürk Üniversitesi İklim Elçisi Şahin Korkmaz ve ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak'ın moderatörlüğünde bir araya geldi.

Altıncısı ve yılın son ÇEVKO Vakfı Söyleşisi Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak'ın moderasyonunda başladı. Toprak, bu toplantının COP28 sonrası konuyla ilgili yapılan en geniş katılımlı toplantı olduğunu belirtti. Söyleşide ilk sözü ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer aldı. Yıl boyunca ÇEVKO Vakfı Söyleşileri'ne katılan akademisyenlere, iklim elçilerine ve özel sektör temsilcilerine teşekkür ederek sözlerine başlayan İmer, COP28'e ilişkin değerlendirmelerini aktardı.

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer: "İklim krizi ile baş etmek için süre kısaldı; her birimize düşen sorumluluk da o denli arttı"

BM 28. Taraflar Konferansı'nın ana gündeminin, Paris İklim Sözleşmesi'nde ortaya konulan hedeflerin neresinde olduğumuzu belirlemek ve bu kapsamda dünyamız için bir durum değerlendirmesi sunmak olduğunu vurgulayan Mete İmer, "Konferansta fosil yakıtlardan çıkılıp çıkılmayacağı konusu da gündemdeydi ve bu konu toplantılar sırasında görüş ayrılıklarına neden oldu, ancak bu ayrılıklar sonunda bir uzlaşa ile son buldu. Fosil yakıtlardan çıkış için bir söz verilmese de 'fosil yakıt döneminin sonunun başlangıcı' olarak nitelendirilebilecek bir yorum yapıldı. Enerji sistemlerinde kullanılan fosil yakıtların, gelişmiş ülkelerin liderliğinde, "adil, düzenli ve eşitlikçi" bir şekilde kullanımının azaltılması metne girmiş oldu" dedi.

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, sözlerini şöyle sürdürdü: "İlk kez yapılan küresel durum değerlendirmesi aslında olumsuz bir sonucu da gözler önüne serdi; ne yazık ki, Paris İklim Anlaşması'nda sözü edilen taahhütleri yerine getirme yolunda istenilen hızla ilerlenmediği görülüyor. 2030'a kadar sera gazı salımlarının 2019 düzeylerine göre %43 azaltılması gerekiyor ki Anlaşma'da belirlenen 1,5 C derece artış sınırı tutturulabilsin. Ek olarak belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için 2030'a kadar yenilenebilir enerji kapasitelerinin 3 kat, enerji verimliliği iyileştirmelerinin 2 kat artması gerekiyor!" Ülkelerin iklim değişikliğinin etkilerine karşı dayanıklılığının artırılması, yani "iklim değişikliğine uyum" çabaları kapsamında iklim krizi nedeniyle ortaya çıkan hasarların karşılanması için oluşturulan Kayıp ve Zarar Fonu'nun yürürlüğe girmesinin sevindirici olduğunu bildiren İmer: "Taraflar, ayrıca, 'Küresel Uyum Amacı' adı altında ülkelerin dayanıklılık ve uyumunun artırılması için mali, teknolojik ve kapasite geliştirme çabalarının destekleneceği çerçeve ve hedeflerin belirlenmesinde mutabık kaldılar" dedi. İklim kriziyle başa çıkmada iklim finansmanının hedeflenen yeterli miktara ulaşmamış olmasının en büyük sorun olduğunu bildiren ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri: "Küresel durum değerlendirmesi, gelişmiş ülkelerin finansal taahhütlerinin, gelişmekte olan ülkelerin temiz enerjiye geçiş, ulusal iklim planlarının ve uyum çabalarının uygulanabilmesi için hesaplanan trilyonlarca dolarlık gereksinimin çok altında kaldığını ortaya koydu. Konferansta 2024 için yılda en az 100 milyar dolarlık yeni hedef belirlendi," şeklinde açıklamada bulundu.

2024 yılındaki 29. BM Taraflar Konferansı'nın Azerbaycan'da, 2025 yılındaki 30. Taraflar Konferansı'nın ise Brezilya'da yapılmasına karar verildiğini bildiren Genel Sekreter İmer, COP 29'da hükümetlerin iklim krizinin boyut ve aciliyetinin gerektirdiği yeni bir finansal hedef belirlemeleri gerektiğini; COP 30'da ise 1,5 C sınırını dikkate alan, daha iddialı, yeni ulusal katkıların ana gündemi oluşturacağını sözlerine ekledi. İmer "Uluslararası toplumun gözü önünde gerçekleşen Birleşmiş Milletler Taraflar Konferansları ve diğer benzer toplantılar iklim

krizine karşı yapılanları ve yapılamayanları ortaya koyarak sürprize yer bırakmıyor. İnsanlık olarak bu savaşı kazanmak için hala zamanımız var ancak bu süre çok azaldı. Bu bakımdan her birimize düşen sorumluluk da o denli arttı” şeklinde sözlerine son verdi.

Prof. Dr. Zeynep Ceylan: “Global ısınmadaki 10 C’lik artışın doğa kaynaklı afetleri %30 oranında artırması sebebiyle ortaya çıkan ve artık ne yazık ki afet seviyesinde yaşanan aşırı(uç) hava olaylarının, insanların kendilerini stres altında hissetmelerine ve en küçük sorunlar karşısında dahi agresif davranışlar sergileyerek tolere sınırı düşük bireyler haline gelmesine neden olduğuna dikkat çekti”

Toplantıda ikinci olarak söz alan Atatürk Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Zeynep Ceylan, Global Çevre Sorunları başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Döngüsel Ekonomi, Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler başlıklarında durum değerlendirmelerinde bulundu. İklim değişikliği sebebiyle ortaya çıkan doğal afetlere dikkat çeken Ceylan; çölleşme, kuraklık, gıda kıtlığı, aşırı yapılaşmanın da(betonlaşma) olumsuz etkisiyle aşırı yağışların kolaylıkla sel haline gelmesinin yanı sıra deniz taşkınları ve tsunamilerin ve orman yangınlarındaki artışların aşırı hava olayları olarak yaşandığını söyleyerek BM G.Sekteteri Gutters’in COP28 sürecinde iklim değişikliğine dair “yanan bir gezegeni fosil yakıtlarla çalışan bir itfaiye hortumu ile kurtarmazsınız” sözüne vurgu yaptı.

Diğer taraftan; “iklim değişkenliği” ve “iklim değişikliği” kavramlarının sıklıkla karıştırıldığını vurguladı. İklim değişkenliğinin daha kısa vadeli değişiklikleri kapsadığını söyleyen Zeynep Ceylan, iklim değişikliğinin ise daha uzun vadeli (on yıllarca) ve kalıcı değişimleri karşıladığını belirtti.

Artan sıcaklıkların insan psikolojisini dahi etkilediğini söyleyen Ceylan “insanlar bu sebeple en ufak olaylarda dahi tahammül edemez hâle geliyor” dedi. Bir diğer önemli konunun da ısınma sebebiyle devasa buzulların erimesi sonucu tatlı suların tuzlu sulara karışmasının yanı sıra ada devletçiklerinin ve kıyı devletlerin sular altında kalarak dünyanın coğrafyasının değişmesine neden olduğuna dikkat çekti. Ceylan, ayrıca yüzyıllarca donmuş toprak ve buzulların içerisinde etkisiz olarak hapsolmuş bakteri ve virüslerin buzların çözülmesi sonucu ortaya çıkarak emsali görülmemiş hastalıklara sebep olabileceğini ve yine buzlu topraklar altında birikim yapmış metan gazının açığa çıkarak sera etkisini güçlü bir şekilde artıracığından bahsetti.

GCA Genel Müdürü Dr. Abdullah Gayret: “Cam sonsuza kadar geri dönüştürülebilir bir malzemedir ve sorumlu bir ambalaj çeşididir”

Dr. Abdullah Gayret ise konuyu üretim sektörü açısından ele aldı. İklim değişikliğiyle ilgili hem üreticiler hem toplum olarak dikkat çeken başlıkları sera gazı salımındaki artış, fosil ve biyokütle yakıtların tüketilmesi başlıklarında özetleyen Gayret, iklim değişikliğiyle mücadelede önemle vurgulanması gereken üç başlığın, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve ormansızlaşmanın önlenmesi olduğunu belirtti.

Cam ambalaj sektörünün enerji yoğun bir sektör olduğunu belirten Dr. Abdullah Gayret, 2050 yılına kadar sadece enerji verimliliğiyle gidilecek önemli yolların olduğunu söyledi. Cam sektöründe hala çevreci olmayan yakıtlara bağımlılığın fazla olduğunu belirten Gayret, bu alanda inovatif gelişmelere ihtiyaç olduğunu söyledi. Kalite standartlarında da bir değişime gidilmesi gerektiğini dile getiren Dr. Abdullah Gayret “sadece çevre ve atık yönetimi değil, sosyal sorumluluğu da kapsayan bir sürdürülebilirlik beyanına gidilmesi zorunluluk haline geliyor” dedi.

Cam ambalaj sektörüyle ilgili de bilgiler veren Gayret, “cam sonsuza kadar geri dönüştürülebilir bir malzemedir ve sorumlu bir ambalaj çeşididir” sözlerine yer verdi.

Söyleşide son sözü Atatürk Üniversitesi İklim Elçisi Şahin Korkmaz aldı. Üniversitelerinde yapılan çalışmaların haber derlemesini paylaşarak hikayelerinin 2022 yılında yapılan İklim Şurası’yla başladığını belirtti. Gençlerin fikirlerini İklim Şurası’na taşımak için gençlik buluşmaları gerçekleştirdiklerini belirten Şahin, farklı üniversite ve kurumlarla etkileşim içine girdiklerini, İklim Elçileri Bildirgeleri’ni hazırladıklarını belirtti. Şahin ilköğretim

öğrencilerine SKA eğitimleri verdiklerinden, üniversite radyosundan yapılan yayınların etkili olduğundan ve farkındalık artırma çalışmalarının çok önemli olduğundan bahsetti.

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler " başlığını taşıyan söyleşiyi, ÇEVKO Vakfı'nın YouTube kanalından da izleyebilirsiniz:

<https://youtu.be/dN7H0dhL1sc>

İKLİM KRİZİYLE MÜCADELE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTEKİ SON GELİŞMELER - 01 Aralık 2023

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından düzenlenen "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlıklı çevrimiçi söyleşide Migros Sürdürülebilirlik Yönetimi Grup Müdürü Cansu Ergün, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yüksel Ardalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İklim Elçisi Batuhan Ateşli ve ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak'ın moderatörlüğünde bir araya geldi.

Bu yıl beşincisi gerçekleşen ÇEVKO Vakfı Söyleşisi Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak'ın moderasyonunda başladı. Söyleşide ilk sözü ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer aldı. "Yeşil Aklama" konusunu gündeme getirerek sözlerine başlayan İmer, çevre, sürdürülebilirlik ve benzeri konularda kişi ya da kurumların veriye dayanmayan iddiaları olarak kavramı tanımladı. Mete İmer, bu konu üzerinde oluşan tepkiler üzerine dünyadaki kamu otoritelerinin düzenlemeler yapmaya ve önlemler almaya başladıklarını hatırlattı.

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer: Çevresel iddianın tüketiciyi yanıltmaması gerekiyor. Mete İmer sözlerine şöyle devam etti: "Bir ürünün, hizmetin, sürecin, markanın veya işletmenin çevre için daha iyi olduğunu öne süren çevresel iddiaların tüketicileri yanıltmaması gerekiyor." Çevresel iddianın yeşil aklamaya neden olmaması için altı ilke sayan İmer, bu ilkeleri "İddialar 'gerçeğe uygun ve kesin olmalı', 'açık ve net olmalı; belirsiz olmamalı', 'önemli bilgileri saklamamalı veya atlamamalı', 'yapılan karşılaştırmalar adil ve anlamlı olmalı', 'bir ürün ya da hizmetin tüm yaşam döngüsünü dikkate almalı' ve 'kanıtlanabilir olmalı'dır" şeklinde sıraladı.

Türkiye'de Ticaret Bakanlığı tarafından yeşil aklamaların önlenmesi için hazırlanan Çevreye İlişkin Beyanlar İçeren Reklamlar Hakkında Kılavuz'un 13 Aralık 2022 tarihinde yürürlüğe girdiğini anımsatan ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri, "Kılavuzda reklamlarda bir mala veya ambalajına ilişkin olarak belirtilen sertifika ve onayların yetkili kurumlardan, üniversitelerin ilgili bölümlerinden veya akredite araştırma, test ve değerlendirme kuruluşlarından alınan bilgi ve belgelerle doğrulanmış olması gerektiği bildirilmekte; bozunabilirliğe ilişkin beyanların kamu kurumlarından, üniversitelerin ilgili bölümlerinden veya akredite araştırma, test ve değerlendirme kuruluşlarından alınmış kanıtların bulunması halinde kullanılabileceği belirtilmektedir. Kılavuza göre "geri dönüştürülebilirlik" ve "geri dönüştürülmüş malzeme içeriği" konularında yapılan beyanlarda tüketiciler yanıltılmamalıdır, denilmektedir," şeklinde açıklamada bulundu.

Yıldız Teknik Üniversitesi ve ÇEVKO Vakfı işbirliğinde faaliyete yeni geçen Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM'da Türkiye'de ilk kez geri dönüştürülebilirlik, geri dönüştürülmüş malzeme içeriği,

biyobozunurluk, kompostlanabilirlik, vb. konularda test ve analizlerin yapılabileceğini belirten İmer, “Bu alanda ÇEVKO’nun başlattığı üniversite ve STK işbirliğinin diğer üniversite ve STK’lara örnek olmasını diliyorum” şeklinde sözlerini bitirdi.

Prof. Dr. Yüksel Ardalı: Eko kırım bundan sonra suç sayılacak

Mete İmer’in ardından Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yüksel Ardalı, söyleşide söz alan diğer katılımcı oldu. İklim Krizi ve Yeşil Dönüşüm başlıklı bir sunum gerçekleştiren Ardalı Dünya’daki sıcaklık değişimlerine dikkat çekerek sözlerine başladı.

Prof. Dr. Yüksel Ardalı, iklim değişikliğiyle gelen değişimin önemli çevre sorunlara yol açtığını belirterek sözlerine başladı. 1850’li yıllarda karbondioksit ölçümlerinin başladığını belirten Ardalı, o günden bugüne karbondioksit ölçümlerinin yüzde 40 oranında arttığını söyledi. Hiçbir çevresel sorunun kendi başına ve bağımsız olmadığını belirten Ardalı, insanların kendi yok oluşuna neden olduğunu belirtti.

AB’nin yakın zamanda aldığı bir karardan söz eden Ardalı, eko kırımın bundan sonra suç sayılacağını söyledi. Prof. Dr. Yüksel Ardalı sözlerini şöyle sürdürdü: “İklim kriziyle ilgili korkma ve endişe etme aşamasından harekete geçme zamanına geçtik. Kuzey Kutbu’nda olan Kuzey Kutbu’nda kalmıyor. Herkesi etkiliyor.”

Gıda, su ve enerji kısıtlarıyla ilgili sorunlar yaşandığını belirten Ardalı, canlı türlerinin yaşadığı bölgeleri terk etmeye başladığını belirtti. Sürdürülebilirlik kavramının altını çizen Ardalı, Yeşil Mutabakat çerçevesinde sürdürülebilirlik konusunda tüm başlıkların aynı anda uygulanması gerektiğini hatırlattı.

Migros Sürdürülebilirlik Yönetimi Grup Müdürü Cansu Ergün: Sürdürülebilirlik stratejimiz ve yol haritamızı Migros İyi Gelecek Planımız ile sunuyoruz

Söyleşiye özel sektörü temsilen katılan Migros Sürdürülebilirlik Yönetimi Grup Müdürü Cansu Ergün, şirketin sürdürülebilirlik konusunda yaptığı çalışmaları anlattı.

Cansu Ergün “Migros’ta Sürdürülebilir Gelecek Bugünden Başlar” başlıklı sunumuyla, bu alandaki çalışmaların ertelenmeden, bugün başlaması gereken konular olduğu vurgusuyla söze başladı. Migros’un dört ana stratejisinden birinin “sürdürülebilir ekosistem” olarak belirlendiğini aktaran Ergün, Migros’un büyürken sadece kendi değil, tüm ekosistemiyle birlikte büyüdüğünün altını çizirken, şirketin “sürdürülebilir ekosistem” tanımını “Migros İyi Gelecek Planı” olarak belirlediklerini aktardı.

Cansu Ergün: “Sürdürülebilirlik stratejimiz ve yol haritamızı Migros İyi Gelecek Planımız ile dört değer alanı altında sunuyoruz. Çalışanlarımızın iyi bir geleceğe sahip olması, müşterilerimizin ve paydaşlarımızın iyi bir geleceğe sahip olması, insan unsurundan bağımsız göremeyeceğimiz dünyamızın iyi bir geleceğe sahip olması, bütün bunlar gerçekleşirken teknolojik imkanlardan yararlanmak”.

Gezegeneimizi kurtarmadan faaliyetlerimizin devamlılığını sağlamanın mümkün olmadığını belirten Ergün; ölçümleme, hedefleme ve iyileştirme alanında bilimden yararlanmanın gerekliliğini vurguladı. Karbon net sıfır hedefinin yanı sıra gıda israfıyla mücadele ve plastik kullanımının azaltılması alanında da bilime dayalı, zorlayıcı hedefler doğrultusunda çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

Söyleşide son sözü Ondokuz Mayıs Üniversitesi İklim Elçisi Batuhan Ateşli aldı. Üniversitedeki saha çalışmalarını aktaran Ateşli sıfır atık çalıştaylarıyla yola çıktıklarını belirtti. Çalıştaydan yola çıkarak kampusun her yerinden veri toplayarak çalışmalara başladıklarını ve bunun sonucunda bir faaliyet raporu ortaya çıkardıklarını belirtti. Tüm fakültelerden öğrencilerinin katılımıyla sıfır atık bilincini kazandıran eğitimler hazırladıktan sonra geri dönüştürülemeyen maddelerden yeni tasarım, resim, heykel uygulamaları ortaya çıkarak, konunun eğlenceli bir yolla yaygınlaştırılmasını sağladıklarını belirtti.

Her fakültede atık getirme merkezlerinin kurulduğunu belirten Ateşli alan düzenlemelerinin de bu yönde gerçekleştiğinin altını çizdi.

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi iş birliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı ""İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığını taşıyan söyleşiyi, ÇEVKO Vakfı'nın YouTube kanalından da izleyebilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=udcQ3wKQ90w>

ÇEVKO Vakfı Söyleşisi'nde Akademi ve Özel Sektör Bir Araya Geldi. - 1Kasım 2023

"DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ EN BÜYÜK RİSK İKLİM KRİZİ"

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından düzenlenen "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlıklı çevrimiçi söyleşide Coca-Cola İçecek Grup Sürdürülebilirlik Müdürü Özlem Mutlu Doğan, Çukurova Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Zeynep Zaimoğlu, Çukurova Üniversitesi İklim Elçisi Sercan Yakın ve ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak'ın moderatörlüğünde bir araya geldi.

ÇEVKO Vakfı, ÇEVKO Vakfı Söyleşileri ile iklim krizi konusunu tüm yönleriyle ele alıyor. Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı söyleşide, "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığında akademi ve özel sektörden konuşmacılar Dünya'nın bu konuda geldiği son durumu değerlendirdi. İklim krizinin yol açtığı çevre sorunlarının yanı sıra, iklim krizinin sebep olduğu ekonomik sorunlar da gündeme taşındı. Sorunların yanı sıra çözüm önerileri ve yapılan uygulamaların da örnek olaylarla ele alındığı toplantıda farkındalık ve bilinçlendirme dışında olası işbirlikleri de gündeme geldi.

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer: Özel Sektör ve tüm paydaşlar Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin gerçekleşmesi için daha çok katkı vermeli

Moderatör Celal Toprak, ÇEVKO Vakfı Söyleşileri'nin önemini vurgulayarak ilk sözü ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer'e verdi. İmer, ekim ayının başında Global Compact ve Accenture tarafından yayımlanan 2023 Sürdürülebilir Kalkınma Raporu'na değinerek bu raporun BM tarafından kabul edilen ve 2030 yılında gerçekleşmesi öngörülen 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi'ne özel sektörün katkısını incelediğini belirtti.

Raporda, özel sektörün 2015-2022 yılları arasında BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne en büyük katkısının yeni iş olanakları yaratmak ve ekonomik büyümeyi arttırmak yönünde olduğunun; ancak bu büyümenin çevreye olumsuz etki edecek şekilde gerçekleştiğinin; yaratılan olumsuz çevresel faktörlerin dünyada yoksulluk, açlık, sağlık ve küresel barış konularındaki toplumsal bozulmayı tetiklediğinin vurgulandığını belirten İmer, hedeflere ulaşılabilmesi için, aralarında cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi, iklim eyleminin hızlanması, suyla ilgili dayanıklılığın artırılması ve döngüsel ekonomiye yatırım yapılmasının da bulunduğu on temel önerinin raporda yer aldığını bildirdi.

Mete İmer, ÇEVKO söyleşilerinde yer alan öncü özel sektör kuruluşları ve üniversitelerin yanında, kamu yönetimine, belediyelere, bireylere, kısacası tüm paydaşlara acilen eyleme geçilmesi ve daha fazla ilerleme kaydedilmesi için büyük sorumluluk düştüğünü belirtti. ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun paydaşlarla işbirliği içinde bu kritik küresel konularda farkındalık yaratmayı sürdüreceğini sözlerine ekledi.

Özlem Mutlu Doğan, Coca-Cola İçecek (CCI) Grup Sürdürülebilirlik Müdürü: Kaynak tüketimini azaltmaya ve atık üretimini minimize etmeye odaklanıyoruz

CCI Grup Sürdürülebilirlik Müdürü Özlem Mutlu Doğan sektörler genelinde sürdürülebilirlik kavramının çok önemli bir başlığa dönüştüğünü vurguladı. Dünya Ekonomik Forumu 2022 küresel risk raporuna göre önümüzdeki 10 yılın sonunda dünya ekonomisini doğrudan etkileyecek ilk riskin iklim değişikliğiyle mücadelede başarısızlık olduğunu belirten Doğan, herkesin bu noktaya odaklanması gerektiğinin altını çizdi.

Faaliyet gösterdiğimiz 11 ülkede, toplumların sürdürülebilirliği ve refahı için, sürdürülebilirliği iş yapış biçimimiz olarak görüyor, değer yaratmayı sürdürülebilirlik stratejimizin merkezine koyuyoruz diyen Doğan, Coca-Cola İçecek'in sürdürülebilir değer yaratma modelini anlattı ve değer yaratma modelinin sorumlu üretim ve tüketim, su, enerji, eğitim ve cinsiyet eşitliği gibi birçok Sürdürülebilir Kalkınma Amacına katkı sağladığını vurguladı.

Geleceğe dönük çevresel ayak izini azaltmanın, sosyal eşitliği sağlamanın, toplumdan aldığını toplumla paylaşmanın CCI'nın sorumluluğu olduğunu belirten Doğan, Coca-Cola İçecek'in 2030 Sürdürülebilirlik Taahhütlerini iki başlık altında topladığını çevre ile ilgili olan başlıkların ambalaj, su, iklim; sosyal alandaki taahhütlerin insan hakları, çeşitlilik & kapsayıcılık ve toplum başlıkları olduğunu söyledi.

İklim kriziyle mücadele odağındaki ilk taahhütlerinin üretim tesislerinde 2030 yılına kadar %100 yenilenebilir elektrikle çalıştırma ve karbon nötr üretime geçme olduğunu vurgulayan Doğan, "Şu an itibarıyla Pakistan KPGF ve Multan'da, Türkiye Isparta ve Köyceğiz'de güneş enerjisi panelleri ve Türkiye Çorlu'da da rüzgar tribünü kurulumlarımızı tamamladık. 2030 yılına kadar elektrik ihtiyacımızın %50'sini yenilenebilir enerji satın alımıyla, %40'ını yatırımlarımızla, %10'unu da karbon sınırlamayla karşılamayı hedefliyoruz" dedi. Özlem Mutlu Doğan, iklim değişikliğindeki ikinci hedefin ilk taahhütlerini de kapsadığını; fakat tüm değer zincirini ele aldığını, 2030'a doğru iş hacmini büyütürken 2015 Paris İklim Anlaşması'nın imzalandığı yılı baz kabul ederek 2015'e kıyasla doğrudan ve dolaylı ürün başına emisyonları mutlak olarak %13 azaltmayı hedeflediklerini belirtti.

Prof. Dr. Zeynep Zaimoğlu / Çukurova Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanı: Hepimiz aynı gemideyiz

Çukurova Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Zeynep Zaimoğlu, iklim krizinin en önemli çıktılarının biri olan su sorunu ve suya erişimdeki zorluklara odaklanan bir konuşma yaptı. Prof. Dr. Zaimoğlu, iklim krizinin sonuçlarının gelecekte bir zamana değil, bugüne etki ettiğinin altını çizerek sözlerine başladı. Paris Antlaşması'nın üstünden geçen sekiz yıla rağmen, bu süreçteki ilerlemenin yetersiz olduğunu belirten Zaimoğlu, özellikle savaşlardaki insani sorunların yanı sıra, ölçülemeyen karbon salımı sorunu olduğunu da vurguladı. Gelişmiş ülkelerin bazı üretim alanlarını geliştirmekte olan ülkelere kaydırarak sorundan kurtulamayacağını belirten Prof. Dr. Zaimoğlu, iklim krizinde sınırların bir önemi olmadığını, tüm ülkelerin aynı gemide olduğunu söyledi.

Prof. Dr. Zaimoğlu, tüm bu çerçevede içinde tarımda kullanılan suyun karbon gibi vergilendirilmesi gerektiği konusuna dikkat çekti. Su kullanımını yönetmenin çok önemli olduğunu vurgulayan Zaimoğlu, "sanal su kullanımı" kavramının anlaşılması gerektiğini söyledi. Bir sebzenin üretiminde de su kullanıldığını ve ürün yetiştirilip ihraç edildiğinde kullandığı suyla birlikte ihraç edildiğini, bu konunun göz ardı edildiğini belirten Zaimoğlu, her ürünün sanal su ayak izinin de ölçülmesi gerektiğini belirtti.

Tarladaki üretimden sofradaki çatala gelene kadar tüm tarım ürünlerinin her aşamada su tükettiğini ve en yoğun su ihracatının tarım ürünleriyle gerçekleştiğini, bu sanal su kullanımının çevresel sürdürülebilirlik için mutlaka vergilendirilmesi ve bu yolla iklim kriziyle mücadelede kaynak yaratılabileceğini belirtti.

Sercan Yakın / Çukurova Üniversitesi İklim Elçisi: Kampüsteki ekili alan yüzde 17'den yüzde 35'e yükseldi

Çukurova Üniversitesi İklim Elçisi Sercan Yakın ise, eğitim gördükleri üniversitede iklim mücadelesiyle yakın, orta ve uzun vadede sonuçlar getirecek birçok farklı uygulamayı, sosyal katılımı gerçekleştirdiklerini belirtti. Üniversite Kampüsündeki ekili alanın yüzde 17'den yüzde 35'e yükseldiğini belirten Yakın, kampus içinde bisiklet kullanımını teşvik eden uygulamalardan, enerji verimliliği aktivitelerine, yeşil binalara geçişten bilinçlendirme etkinliklerine kadar birçok farklı örnek olay uygulamasını anlattı.

Sercan Yakın Çukurova Üniversitesinin, Türkiye'de kağıtsız ofis konseptini kullanan 105 üniversite arasında ilk 10'da yer alarak, Yeşil Ofis Ödülüne layık görüldüğünü de sözlerini ekledi. Çukurova Üniversitesinde resmi belgeler, Elektronik Belge Yükleme Sistemi (EBYS) kullanımıyla iletiliyor. 2014 yılından bu yana kullanılan bu sistem sayesinde üniversitede 22 milyon A4 kağıt, 2 bin 738 ağaç, 13 milyon litre su tasarruf değerleri sağlandı, 773 ton CO2 salımından ve 55 ton katı atıktan kaçınıldı;

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi iş birliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı "'İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığını taşıyan söyleşi, ÇEVKO Vakfı'nın YouTube kanalından da izleyebilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=jqsve9rslwY>

2023 Yılıının Üçüncü ÇEVKO Vakfı Söyleşisi Gerçekleştirildi - 29 Eylül 2023

ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle gerçekleştirdiği ve iklim krizi konusunu tüm yönleriyle ele alan 2023 ÇEVKO Vakfı Söyleşilerinin üçüncüsü, "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığıyla gerçekleştirildi. Çevrimiçi düzenlenen söyleşinin moderatörlüğünü Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak üstlenirken, söyleşiye ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer ev sahipliği yaptı. Söyleşinin konuşmacıları ise CarrefourSA İSG, Çevre, Kalite Güvence ve Sürdürülebilirlik Grup Müdürü Tayfun Akusta, Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Atık Yönetimi Koordinatörü Doç. Dr. Ece Ümmü Deveci ve Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi İklim Elçisi Ahmet Fatih Akansu'ydu.

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer: "Eylem Planının Hazırlık Aşamasına Gelmesinden Memnuniyet Duyuyoruz"

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Moderatör Celal Toprak, söyleşilere üniversitelerin de dahil edilmesinin büyük önem arz ettiğini belirtirken bu konudaki duyarlılığı için ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer'e teşekkür ederek sözü kendisine bıraktı. Sözlerine "Öğretim üyelerimiz, öğrencilerimiz gerçekten önemli paydaşlarımız. Bu yıl hem sanayi kuruluşlarımız hem üniversitelerimizle birlikte bu etkinlikleri düzenliyoruz"

diyerek başlayan Mete İmer, şöyle devam etti: “Birkaç önemli gelişme hakkında bilgi vermek istiyorum. Ağustos ayında bize ulaşan üç önemli yasal düzenleme var. Bunlardan ikisi eylem planı hazırlığı, diğeri de iklim yasa taslağı. İklim krizi ile savaşımnda bizim bir iklim yasamızın olması, karbona bir bedel ve bir sınır konulması oldukça önemli. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, muhtemelen çeşitli paydaşların katkısıyla hazırlanan eylem planları ise, belli bir başlık altındaki her bir eylem için, hedef yıl, çıktılar ve performans göstergeleri, sorumlu kuruluş, ilgili kuruluşlar gibi ayrıntılı bilgileri içeriyor. Sera gazı salımını azaltacak atıkla ilgili iklim değişikliği eylem planındaki alt başlıklar şöyle: Katı atıkların ve atık suyun oluşmadan önlenmesi ve azaltılması, atıkların geri dönüşümü ve geri kazanım oranlarının arttırılması, düzenli depolama tesislerine ön işleme tabi tutulmadan gönderilen atık oranının azaltılması, atık su yönetiminin ve arıtma altyapısının iyileştirilmesi, sıfır atık uygulamaları ve sera gazı emisyon azaltımı kapsamında toplumsal farkındalığın artırılması, atık yönetiminin döngüsel ekonomi prensipleri ve sera gazı emisyon azaltımı dikkate alınarak iyileştirilmesi için teşvik ve finansman mekanizmalarının geliştirilmesi, bununla ilgili Ar-Ge faaliyetlerinin artırılması ve teknolojik altyapı geliştirilmesi, atıkların üretimde/hammadde kaynak olarak kullanımının arttırılması ve atık yönetimde kullanılan taşıtlardan kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılması.”

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, ÇEVKO Vakfı olarak, sera gazı salımlarının azaltımına yönelik, atıkla ilgili iklim değişikliği eylem planının hazırlık aşamasına geldiğini görmekten memnuniyet duyduklarının altını çizdi: Avrupa Birliği’nde döngüsel ekonomi eylem planı; arkasından da yasal düzenlemeler yapıldığı zaman biz de buna bir şekilde uyum sağlamak, kendi eylem planlarımızı ortaya koymak zorundayız, diyorduk ve çağrıda bulunuyorduk. Şimdi hazırlık aşamasına gelindiğini memnuniyetle görüyoruz. Burada hep sözünü ettiğimiz, atıkların birer kaynak olduğu, hammadde olduğu; geri dönüşümün önemi, geri dönüşümün arttırılması, hedeflerin buna uygun halde yükseltilmesi. Bizim baştan beri, özellikle atık yönetimde savunduğumuz, Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS) modeliyle finansmanın sağlanması finansman mekanizmaları arasında sayılıyor. Benzer şekilde hazırlanmış bir de döngüsel ekonomi eylem planı taslağı var. Elbette bu planlar kesinleştikten sonra önemli olan, eylemleri faaliyete, uygulamaya sokmak; belirlenmiş hedefler ve tarihler gelince eylemlerin gerçekten sonuca ulaşmış olması. Tabii, bu çok kapsamlı bir iş ve bu konuda başarıyı bir bakanlıktan veya sadece bakanlıklardan, devlet kurumlarından beklemek haksızlık olur. Onun için, sanayi kuruluşları, sivil toplum, üniversiteler, bireyler, yani tüm paydaşlar olarak hepimiz bu konuda destek olmalıyız. . İklim kriziyle mücadele anlamında artık bütünsel olarak, farklı bir ekonomik modele geçmek gerekiyor. Öncelikle bunun farkına varmalı, bunun ne anlama geldiğini tüm taraflarla paylaşmalı ve birlikte çalışmalıyız.”

CarrefourSA İSG, Çevre, Kalite Güvence ve Sürdürülebilirlik Grup Müdürü Tayfun Akusta, dünyadan ve Türkiye’den güncel bilgiler paylaşarak başladığı konuşmasında önemli açıklamalar yaparak şöyle devam etti: “CarrefourSA olarak sürdürülebilirlik faaliyetlerimizin tümünü bir motto altında topladık: “Yaşam İçin Doğrusu”. Çalışanlarımız, paydaşlarımız, müşterilerimiz ve dünyamız için, kısacası yaşam için doğrusunu yapma hedefiyle çalışıyoruz. Her biri için sürdürülebilirlik çatısı altında neler yapacağımızın adını koyduk, bunun da iletişimini gerçekleştirdik. CDP (Carbon Disclosure Project) kapsamında ilk kez puanlanan “Ormansızlaştırma” modülünde Türkiye’den raporlama yapan tek gıda perakende şirketiyiz. İlk kez raporlama yaptığımız bu modülde B notu alarak önemli bir başarı elde ettik. Ayrıca “Su” modülünde tüm dünyada sadece 103 şirketin yer aldığı “Global A List”e girmeyi başardık. Bu da çalışmalarımızın şeffaflığını ve samimiyetimizi ortaya koyuyor. Sabancı Holding’in (Karbon Net Sıfır) hedefine uyumlu bir şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 2022 Sürdürülebilirlik Raporumuzu yakında yayınlacağız. Geçen Eylül’den bu yana, gıda atığını ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapıyoruz ve projenin başlangıcından bu yana 400 tondan fazla gıdayı atık olmaktan kurtarıp faydaya çevirdik. Görüntüsüne Aldanmayın, Tadına Şans Verin projemiz ile son kullanma tarihi yaklaşmakta olan ürünlerin de hem satışını hem farklı şekillerde değerlendirilmesini sağlayacak bir çalışmaya imza attık. Kendi Kabinla Alışveriş, CarrefourSA Bizim Bahçe, Doğa Dostu Tabak (ÇEVKO dahil ödülleri alan bir proje) da diğer önemli projelerimizden. Bunun yanı sıra atık bitkisel yağları müşterilerimizle birlikte mağazalarımızda toplayarak geri dönüştürülmesini sağlıyor, buradan elde edilen geliri de Tohum Otizm’e bağışlıyoruz. Ayı şekilde atılla pillerin geri dönüşümünden elde ettiğimiz geliri de AÇEV’in Okuyan Bir Gelecek kampanyası sayesinde çocuklar için kitaba dönüştürüyoruz. 2022 yılında 17 sürdürülebilir ürüne imza atarak yüzde 26 artış sağladık. Bu ürünlerimizi, bir önceki yıla göre en az yüzde 5 oranında artırmayı hedefliyoruz.”

“Halka ve öğrenciye dokunan çalışmalar yapıyoruz” diyen Doç. Dr. Ece Ümmü Deveci çalışmaları hakkında bilgi verdi: “2018 yılında Sıfır Atık sisteminin kurulması ile sürdürülebilirlik çalışmalarımızı devreye soktuk. Hep bir adım daha nasıl ilerleyebiliriz, diye düşünerek devam ediyoruz. Rektörümüz Prof. Dr. Hasan Uslu da, daha önceki rektörümüz Prof. Dr. Muhsin Kar gibi, bu çalışmalarımıza büyük destek veriyor. Pandeminin ardından yüz yüze eğitim başladığı zaman da durmadık, devam ettik. Kupasını getir, çayını götür uygulamasından tohum topu projesine kadar hiç durmadık. Gençlerimizle birlikte hareket etme felsefesiyle yola çıktık. Yeni planlarımız var. Bu yıl bir de deprem vurdu. Deprem olan bölgelerde tek kullanımlık ürünlerin daha fazla kullanıldığı ve atığın azaltılması çabalarının azaldığını gördük. Tek kullanımlık ürünlerin azaltılması, hayatımızdan çıkması gerektiğini düşünüyorum. Atığı kaynağında yönetebilmek için de sadece üniversitelerde yaptığımız çalışmalar yeterli değil, toplum olarak da yapmamız gerekenler var. Öğrenciye bu güdüyü verdikten sonra evlerinde de devam etmelerini desteklememiz gerekiyor. Dünyada şu anda 11.2 milyon katı atık söz konusu. Bu kadar atığın kaynağı sadece insan! O zaman bunu yönetecek olanda insan olacak. Bu nedenle su kullanımından elektrik kullanımına kadar hayatın sürdürülebilir olabilmesi, gelecek nesillere kaynakların aktarılabilmesi ve yaşanabilir bir dünya bırakmak için su kullanımına, elektrik kullanımına kaynaklarımıza farklı bir bakış açısıyla bakmamız gerekiyor. Katı atıkların genelinin sorumlusu insanlık. O yüzden de insanların yaşam tarzlarında farklı değişikliklere gitmesi gerekiyor. Belediyelerin ikinci el kullanımlarını, bazı internet sitelerindeki ikinci el ürünlerin satışını destekliyorum. Sıfır Atık aynı zamanda kaynağında azaltmak demek. Daha az alışveriş, tek kullanımlık ürünleri azaltmak, atık miktarını azaltmak da büyük önem taşıyor. Üniversitede topladığımız atıkların ikinci ihalesini de yapıyoruz, döngüsel ekonomiye kazandırdığımız için heyecanlıyız. İstiyoruz ki atığımız daha az olsun ve bizler de daha az toplayalım, Karbon Ayak İzi’ni azaltacak şekilde enerji, su kullanımını azaltalım istiyoruz. Artık atığın daha verimli yönetilebilmesi için Yapay Zeka’yı atık toplama çalışmalarında da kullanmalıyız. Belediyelerin hem insan kaynağını hem enerji kaynağını daha verimli kullanabilecekleri sistemlere yönelmeleri gerektiğini düşünüyorum. Atığı verimli toplayamıyor, atığı kaynağında ayıramıyor, insanlar da geri dönüştürülebilir atıklarını topladıklarında bana soruyor. Üniversitedeki atık kutusuna getirip atıyorum ama evimde bunu yapamıyorum, diyor. O zaman bu kadar çaba niye? Atıkların doğru yönetilmesi için bilimsel verilerimiz var ama maalesef bilgisayardaki dosyalarda ya da kütüphanede. Artık o bilgilerin hayata geçirilmesinin vakti geçiyor. Bu nedenle akademi, toplum ve sanayinin birlikte hareket etmesi şart.”

Fatih Akansu, Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi’nin iklim dostu Yeşil Kampüsü ve Sıfır Atık uygulamalarını örneklerle anlattı: “Üniversitemiz, YÖK ve Çevre, Şehircilik İklim Değişikliği Bakanlığı’nın ortak imzaladığı Sürdürülebilir ve İklim Dostu Kampüs Protokolü kapsamında 11 pilot üniversiteden biri. Aralık ayında çalışmalarımız nedeniyle Sıfır Atık En İyi Uygulama ödülünü aldı. Üniversitemizde plastik atıklardan tıbbi atıklara 18 ayrı atık türü, kaynağında kontrol ediliyor. Mevcut 32 bina, 483 noktada 2 bin 900 atık kutusu var. Altılı ayırma biriktirme ekipmanı kullanıyoruz. Sürdürülebilirlik çalışmalarımızda 5 temel ilkeyi göz önünde bulunduruyoruz: Somuttan Soyuta İlkesi, Kolaydan Zora İlkesi, Kişiye Göre İlkesi, Yaşamsallık İlkesi, Yaparak Yaşayarak Öğrenme İlkesi. Üniversitemiz içerisindeki her bir birey eğitimden geçiyor. Fakültelere göre akran eğitimlerimiz de devam ediyor. Sıfır Atık yürüyüşü düzenledik, kampus içerisinde. Dış mekan atık kutusu tasarım yarışması düzenlendi. Sıfır Atık Kulübümüz var, benim de başkanlığını yürüttüğüm, kurucusu olduğum İklim ve Ekoloji Topluluğu kuruldu. Farkındalık faaliyeti olarak Atık Denetim Uygulaması da yapıldı. Öğrenciler tarafından çekilen amatör atık videolarını yayınladık, bu videoların yayınlanması daha çok video çekme isteği doğurunca bir anda büyümeye başladık. Resim öğretmenliği bölümü öğrencileri tarafından atık getirme merkezinden temin edilen atık kağıtlardan kağıt üretimi de gerçekleştirdik. Sıfır Atık Çalıştayı birçok iklim elçisini ve diğer üniversitelerden yüzlerce öğrencinin de katılımı ile gerçekleşti. Yuvarlak masa toplantıları ve konferanslarla herkesin sıfır atığa karşı bakış açısı değişti. Çarşı kampus içerisinde 2 adet atık kağıt konteyneri ve plastik şişeler için 8 adet toplama kafesi de bulunmakta. Topladığımız atıkları da ana yerleşkemiz içerisinde yer alan atık getirme merkezinde topluyoruz. Çevre Haftası’nda belediyemiz ile birlikte faaliyetler gerçekleştirdik. Rektör hocamızın da katkıları ile bisiklet şenliği düzenledik, tohum topu atma etkinliği düzenledik, fidan dikme etkinlikleri düzenli olarak yapılıyor. İklim Değişikliği Hakkında Konuşalım adı altında BM diplomatlarıyla webinarlar düzenledik, devam edeceğiz. Sıfır Atık Bahçesi yapacağız. Bahçe sıfır atığa uygun olarak çalışacak. Filtre kahve ve çay ikramında bulunacağız ve kesinlikle atık çıkmayacak. Sıfır atık bahçesi içinde depozito makinası da olacak. Üniversitemiz aynı zamanda Hidrojen ve Yakıt Pili Teknolojileri İhtisas Alanında Uzmanlaşan Üniversite olarak seçildi. Yeşil Enerji Evimiz de var, güneş panellerinden ve hidrojen enerjisinden

üretilen elektriği hem şebekeye veriyoruz hem de öğrencilerin telefonlarını şarj edecekleri üniteler için kullanıyoruz.”

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer de, katılımcılara teşekkür ederek etkinliği şöyle sonlandırdı: “Avrupa’daki temaslarımız sonucunda öğrendiğimiz “döngüsel ekonomi” kavramından ilk kez 2017 yılında söz etmiştik. Şimdi memnuniyetle görüyoruz ki bu kavram ülkemizde de benimsenmiş durumda. Aslında Sıfır Atık, döngüsel ekonominin bir sonucu. Anadolu’nun ortasında hem Sıfır Atık konusunda hem de iklim krizine karşı yaptıkları çalışmalarla örnek davranışlar sergileyen Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi’nin bu çalışmalarını size aktarmaya vesile olmaktan büyük mutluluk duydum. Bu örnek uygulamaların çoğaltılması, ülkemizin süregelen sorunu olan atık azaltımı ve değerlendirilebilir atıkların, dijital yöntemler kullanılarak, entegre bir şekilde, kaynağında ayrı toplanması ve geri dönüştürülmesi için farkındalık yaratmayı sürdüreceğiz.”

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi iş birliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu’nun hazırladığı "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığını taşıyan üçüncü söyleşiyi, ÇEVKO Vakfı’nın YouTube kanalından da izleyebilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=HEdPdI6kZNk&list=PLULIBUyY5bb3-qoYLguMILrjisNI-ZGsM&index=3>

2023 Yılıının İkinci ÇEVKO Vakfı Söyleşisi Gerçekleştirildi. - 03 Mayıs 2023

İKLİM KRİZİNE DAİR “YAPILMASI” ve “YAPILMAMASI” GEREKENLER

ÇEVKO Vakfı Söyleşileri, 2023 yılında da devam ediyor. Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu’nun hazırladığı bu yılki söyleşilerin ikincisi, “İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler” başlığıyla gerçekleştirildi. Moderatörlüğünü Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak’ın yaptığı, ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer’in de katılımıyla gerçekleşen söyleşiye; P&G Türkiye, Kafkasya ve Orta Asya Kurumsal İletişim ve Medya Direktörü Nesli Kılıçal, Bursa Uludağ Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi - Sürdürülebilir Kampüs Koordinatörü Prof. Dr. Güray Salihoğlu, Bursa Uludağ Üniversitesi İklim Elçisi ve Sürdürülebilir Kampüs Öğrenci Topluluğu Üyesi Simge Çağlar konuşmacı olarak katıldı.

ÇEVKO Vakfı, ÇEVKO Vakfı Söyleşileri ile iklim krizi konusunu tüm yönleriyle ele alıyor. Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu’nun hazırladığı bu yılki söyleşilerin ikincisi, "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığıyla gerçekleştirildi. Zoom platformu üzerinde düzenlenen söyleşinin moderatörlüğünü, Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak üstlenirken, söyleşiye ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer ev sahipliği yaptı. 2023 yılındaki “ÇEVKO Vakfı Söyleşileri”nin ikincisinin konuşmacıları ise P&G Türkiye, Kafkasya ve Orta Asya Kurumsal İletişim ve Medya Direktörü Nesli Kılıçal, Bursa Uludağ Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü

Öğretim Üyesi - Sürdürülebilir Kampüs Koordinatörü Prof. Dr. Güray Salihoğlu, Bursa Uludağ Üniversitesi İklim Elçisi ve Sürdürülebilir Kampüs Öğrenci Topluluğu Üyesi Simge Çağlar oldu.

Moderatör Celal Toprak, ÇEVKO Vakfı Söyleşileri'nin önemini vurgulayarak ilk sözü ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer'e verdi. 2021 yılında ÇEVKO Vakfı'nın 30'uncu kuruluş yılı çerçevesinde başlatılan ve üçüncü yılına giren söyleşilerin toplumda farkındalığın yükselmesine katkı sağladığını söyleyen Mete İmer, sözlerini şöyle sürdürdü: "Önümüzde genel seçimler var. Bu vesile ile bir sivil toplum kuruluşu olarak siyasal partilere çevre ile ilgili birtakım öneri ve çağrılarda bulunmak istiyorum. Özellikle çevre konusunda kamu otoritesini oluşturacak, siyasal partilerin sivil toplumu dinlemesi, onlarla birlikte çalışması başarı açısından çok önemli. Biz ÇEVKO Vakfı olarak, "Cumhuriyetin 100. Yılında Çevre Politikası Önerisi" hazırladık. Çevre, çok kapsamlı bir alan. Öncelikli konumuz olan İklim Krizi'ne karşı yapılması gerekenleri, ÇEVKO Vakfı olarak uzunca bir zamandır çeşitli vesilelerle ifade ediyoruz. Tüm siyasal partilere bu konunun önemini anımsatmak bakımından, iklim krizi ile mücadele konusunda geliştirdiğimiz 10 maddeden oluşan öneriler paketimizin burada kısaca üzerinden geçmek istiyorum. Biliyorsunuz, iklim krizi ile mücadele kapsamında Paris Anlaşması'nı kabul ederek ülke olarak "2053'te Karbon Nötr Olma Hedefi" belirledik. Birinci önerimiz, BM'ye verdiğimiz ulusal katkı beyanının güncellenerek daha iddialı hale getirilmesi yönündeydi; bu konuda 27. BM Taraflar Konferansı'nda, salım artışından yüzde 21 azaltım olan hedefimiz, artıştan yüzde 41 azaltım olarak güncellendi. Fakat biz bunun, 2053 yılında Karbon Nötr olabilmemiz için mutlak azaltım hedefi haline getirilmesi yönünde çalışılmasını öneriyoruz. İkinci önerimiz, İklim Yasası ve gerekli yasal düzenlemelerin çıkartılması ve bu konuda bir an önce uygulamaya geçilmesi. Bu alanda epeyce hazırlık yapıldığını biliyoruz, biz de bu çalışmalar içinde yer aldık ama zaman kaybetmeden bunların yürürlüğe girmesi çok önemli. Üçüncüsü; bu yasal düzenlemelerle bağlantılı olarak Emisyon Ticaret Sistemi veya benzeri yöntemler yoluyla artık karbon salımına ülkemizde de bir sınır, bir bedel konulması. Dördüncüsü; enerji üretiminde kömürün kullanımına kademeli olarak azaltılması suretiyle son verilmesine ilişkin bir plan yapılması. Bu konuda ilgililerden çok fazla ses duyamıyoruz. Tabii ki enerji güvenliğimiz önemli ama bütün dünyanın bu yönde hareket ettiğini düşünerek bu konuda da bir plan yapılmasını öneriyoruz. Beşincisi; ormanların ve diğer karbon yutaklarının çoğaltılması için yine bir plan yapıp uygulamak. Bu konuda da önemli çalışmalar var, sürdürülmesi gerekli. Altıncı olarak binalarda, sanayide ve ulaşımda enerji verimliliğinin artırılması, yenilenebilir enerjiye geçişin daha iddialı hale getirilmesi önemli. Yenilenebilir enerji açısından, kapasite olarak, aslında ülkemiz hidrolik enerjiyi de dikkate alırsak, yüzde 50'yi geçmiş durumda. Bu iyi bir sonuç. Ciddi bir kapasitemiz var fakat ülke potansiyeline uygun olarak bunu daha da ileriye götürebiliriz. Güneş enerjisi, rüzgar enerjisi yanında yeşil hidrojen de yararlanabiliriz. Bu konudaki yatırımların, çalışmaların devam etmesi önemli. Yedinci olarak enerji sektörü ve sanayiden kaynaklanan salımların yanında ulaşımdan, binalardan, tarımdan ve atıklardan çıkan salımların da azaltılması önemli. Sekizinci önerimiz iklim değişikliğine uyum konusunda bölgesel ölçekli plan ve çalışmaların yapılarak yürürlüğe konulması. Bu konuda da çeşitli illerimizde çalışmalar başladı, ama bu çalışmaların ülke geneline yayılması, benimsenmesi, sahiplenilmesi çok önemli çünkü artık iklim değişikliğinden kurtuluşumuz yok. İklim değişikliğine uyum sağlayacak önlemleri kesinlikle almamız gerekiyor. Bütün bunları gerçekleştirmek için ciddi bir finansal kaynağa gereksinim var ve belki de en zor kısım bu. Dokuzuncu önerimiz finansal kaynağın kamu, özel sektör, ulusal ve uluslararası fonlardan sağlanması için iş birliğiyle çalışılması. Onuncu ve son olarak da toplumda iklim krizine karşı farkındalığın oluşturulması, alışkanlıkların değişimi için ulusal kampanya başlatılması ve bunun sürdürülmesi gerektiğini düşünüyoruz. İklim krizi riski yüksek Türkiye için belirlediğimiz 10 maddeden oluşan bu önerilerle tekrar çağrıda bulunuyoruz. Kapsamı çok geniş olan "Çevre"nin diğer konuları da önemli. Bu konular, iklim değişikliğinin yanında, atık yönetimi, su kalitesi, hava kalitesi, gürültü, yatay mevzuat, kimyasallar gibi pek çok alt başlıktan oluşuyor. Bu başlıklarda da yapılacak şeyler var. "Atık Yönetimi", ÇEVKO Vakfı olarak bu alanda uzmanlaşmış bir kuruluş olduğumuz için bizim açımızdan öncelikli, çünkü dünyanın döngüsel ekonomiye geçmekte olduğu günümüzde, bütün dünya atığın çöp değil, değerlendirilmesi gereken bir kaynak olduğunu konuşuyor. Bunun Yeşil Mutabakat ile, AB ile yaptığımız sözleşmelerle yakından ilgisi var. "Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu", atıkların kaynağında ayrı toplanıp geri dönüştürülmesi için aslında AB'de 20-30 yıldır uygulanmakta olan bir model. Bu modeli biz, ülkemizde 2-3 yıl öncesine kadar sistematik olarak 15 yıl uyguladık; fakat daha sonra terk ettik. Siyasal partilere, Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu'nun ülkemizde finansal bir model olarak, tüketim sonrası atıkların geri dönüştürülmek üzere kaynağında ayrı toplanması için kullanılabilecek verimli bir yöntem olduğunu hatırlatmak istiyor; bu modelin ülkemizde yeniden tesis edilmesi için çağrıda bulunuyoruz."

ÇEVKO Vakfı Söyleşileri'ne üniversitelerin ve gençlerin katılımının önemine vurgu yapan Mete İmer, "Üniversitelerimiz, öğrencilerimiz ve sanayi kuruluşlarımızla birlikte bu söyleşileri yapmaktan dolayı çok mutluyuz. Sanaysiz bir toplum mümkün değil, ama gençlerimiz sanayi kuruluşlarını da, bilinçli birey ve tüketiciler olarak, çevreyle ilgili konularda her zaman uyarmamız gerektiğini düşünüyor. Bireyler, tüketiciler olarak taleplerimiz değişirse, sanayi de buna uymak zorunda kalacaktır. Öncü sanayi kuruluşları, sürdürülebilirlik ve iklim krizi ile savaşım konusunda çalışmalarına çoktan başladılar ve bu konularda örnek oluyorlar. Diğer ekonomik işletmeler de onları izleyecektir. Ben, hukuk kuralları, yasal düzenlemelerin uygulanması bakımından kamu otoritesini de önemsiyorum. Kısacası gezegenimizi kurtarmak yine bizim elimizde. Bilimsel gelişmelerin ışığında güzel bir gelecek mümkün" şeklinde konuştu.

"Türkiye'de 10 evden 9'unda varız" diyen P&G Türkiye, Kafkasya ve Orta Asya Kurumsal İletişim ve Medya Direktörü Nesli Kılıçal, kullanıcılarını bu ekosistemin nasıl bir parçası haline getirdiklerini ve onları nasıl birer "İklim Elçisi"ne dönüştürmeye çalıştıklarını anlattı: "Mete Bey'in de söz ettiği üzere 10 maddede de yer alan enerji tasarrufu hakkında bilgi vermek istiyorum. Kullanılan enerjinin yüzde 30'u evlerde tüketiliyor. Bizim de banyo ve mutfaklara yönelik suyla, elektrikle kullanılan ürünlerimiz var. Bu nedenle evde kullanılan enerji bizi çok ilgilendiriyor. P&G olarak her yıl 20 binden fazla araştırma yapan bir şirkettiz. Bu araştırmalar sayesinde tüketicilerin kullanım alışkanlıklarını, ürünlere bakış açısını anlamaya çalışarak ürünler geliştiriyoruz. Analizler de elektrik ve su kullanımına odaklanmamız gerektiğini söylüyor. Örneğin, Fairy, ön yıkama alışkanlığına son vermek amacıyla çok ciddi çalışmalara imza attı. Biz bu yönde iletişim yapan ilk markalardan biriyiz. Kullanıcıların alışkanlıklarını değiştirmeyi hedefledik. Ayrıca alışkanlıklarından, ön yıkamadan vazgeçmeyen kullanıcılar için geçen yıl Fairy Power Sprey'i çıkardık. Ev içi tüketimi yüksek olan ürünler söz konusu olduğunda kullanıcıları bu yönde bilinçlendirebilmenin öneminin farkındayız. Benzer bir çalışmayı, Ariel ve Alo markalarımızda da yapıyoruz. Çamaşır yıkamadaki ayak izinin yüzde 60'ı yine kullanım alışkanlıklarından kaynaklanıyor. Oysa Türkiye'de tüm çamaşırların 30 derecede yıkanması, 6 milyon hanenin bir yıllık elektrik ihtiyacından tasarruf edilmesi anlamına geliyor. 2021 yılında NASA ile yaptığımız bir çalışmadan da söz etmek istiyorum. Uzaya giden astronotların kıyafetlerini nasıl yıkadığını hiç düşündünüz mü? Uzun süre giyiyorlar ve sonunda yakılıyor. NASA ile yaptığımız iş birliği ile kıyafetlerin uzayda nasıl yıkanabileceğine çözüm bulmaya odaklandık. Öncelikle lekeyi çözücü maddede silikon kullanılmaması gerekiyor ve deterjanın tamamı bozunabilir maddeden olmalı. Ayrıca soğuk suda performans göstermesi gerekiyor. İyi haber ise şu; Çok az su kullanılan, hafif ve çok soğuk suda yıkamayı mümkün kılan Tide Infinity adlı bu ürün sadece uzayda kullanılmayacak. Bu teknolojileri tüketicilerin hizmetine de sunuyoruz. Uzayda işe yaradığını kanıtlayan deterjan dünya için de çevre dostu ve az kaynak kullanan çözümler sağlayacak. Dünyada da kullanılması planlanıyor. Dünyada enerji ve su tasarrufuna, sürdürülebilirliğe güçlü bir şekilde katkıda bulunan çalışmalarımıza devam edeceğiz."

Bursa Uludağ Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi - Sürdürülebilir Kampüs Koordinatörü Prof. Dr. Güray Salihoğlu, İklim Krizi'ni net rakamlar vererek ortaya koyarak yapılması gerekenlerden çok "yapılmaması gerekenler"i altını çizdi: "Aslında bu dünyadaki yaşamımızı 'sürdüremiyoruz'. Arz ve talep birbirini tutmuyor. Gezegenin bize sundukları azalırken bizim talebimiz artıyor. Temiz su azalıyor. İklim düzenlenemiyor. Türler kayboluyor. Bütün bu kaynakların yenilenme hızı bizim tüketme hızımıza yetişmiyor. Biyoçeşitlilik alarmda ama bizim gündemimizde daha çok İklim Krizi var. Net sıfır hedefleri koymaya başladık ama biyoçeşitlilik için bir hedef bile koyamıyoruz. Ben burada biraz İklim üzerinden gideceğim. Net sıfır nedir? Ne kadar emisyon salınıyor ve ne kadarı yutaklar aracılığıyla emiliyor? Dengede olursa, net sıfırdan bahsedebiliriz. Oysa ki bir açık var. 59 milyar ton sera gazı atmosfere veriliyor! Ulaşım, endüstri, binalardan kaynaklanan emisyonlar, en başta enerji temininden kaynaklanan emisyonlar nedeniyle net sıfırdan uzağız. Üstelik lehimize çalışan yutakları aleyhimize çeviriyoruz. Ağaçları kesiyoruz mesela. Mete Bey çok güzel ifade etti: politikacıların ilk istememiz gereken şey de bu. Çocuklara yaşanabilir, sürdürülebilir bir gelecek bırakabilecek miyiz? Kurum ve kuruluşların verdikleri sözler de takip edilmeli; bunun bir karşılığı, cezası da olmalı. 2100 yılının sonuna doğru eğer bu sözler verilirse, önlemler alınırsa 1.5-2 derece sıcaklık artışının sınırı altında kalabiliriz. Türkiye aslında 2038 yılına kadar emisyonunu artıracığını söyledi. Artıştan azaltım yapacağını belirtti. Net sıfır sözünü vermek kolay değil aslında. Tüm emisyonları kapsadığından emin olacağız. Ayrıca kendi sınırlarımızın dışını da düşünüyor muyuz? Yasal düzenlemelerimiz yerinde ve uygulanabiliyor mu? Emisyon Ticaret Sistemi ile belli yaptırımlar gelecek, onları da bekliyoruz. Hem gezegen hem ülkemiz ölçeğinde

yapmamız gerekenler var. 564 milyon ton bir salımlımız var ülke olarak (karbondioksit eşdeğeri). Bireysel karbon ayak izimiz yıllık 6.7 ton düzeyinde (karbondioksit eşdeğeri). 1990'da 4 tondur bu değer. Bir önceki yıl 6.3'tü. Gittikçe artıyor. 1990'da o zamanki emisyonların yüzde 25'ini yutaklarımız yutabiliyordu. 2020'de bu rakamın, yüzde 10.86 düzeyine indiğini görüyoruz. Dolayısıyla net sıfırdan uzaklaşıyoruz. Sadece ağaç dikerek de net sıfıra ulaşmamız mümkün değil. Büyümek değil, dengelenmek söz konusu olmalı. Gerekirse "küçüleceğiz". BM'nin daha çok yaptırım gücüne sahip olmasını diliyorum. Bizim kullandığımız temiz elektrik, yüzde 50 civarında. Elektrikleşme endüstriyel kuruluşlar açısından önemli bir adım ama yapılması gerekenler bununla bitmiyor. Öte yandan döngüsel ekonomi, mevcut kapitalist düzen içerisinde, bence bir ütopya. Döngüsel ekonomi diyor ki daha az satın al, daha az hammadde kullan, kullandığın hammaddeyi de işin bittiğinde çöpe atma, tekrar tekrar kullan. Oysa ki kaynak artık yok, hammadde tükeniyor. Bakış açımızı değiştirmeliyiz. Eko tasarım diye bir kavram var. Çevre için tasarım yapmaktan, dayanıklı ürünler tasarlamaktan yola çıkıyor. Yani ürünler çabuk bozulsun daha çok tüketilsin değil, dayanıklı ürünler çıksın, hızlı moda olmasın gibi kurallar getiriyor... AB, Yeşil Mutabakat söylemiyle aslında zihinsel bir dönüşümün gerekli olduğunu söylemeye çalışıyor."

Bursa Uludağ Üniversitesi İklim Elçisi ve Sürdürülebilir Kampüs Öğrenci Topluluğu Üyesi Simge Çağlar: "Gençler Olarak Her Alanda Daha Aktif Olmak İstiyoruz"

Bursa Uludağ Üniversitesi İklim Elçisi ve Sürdürülebilir Kampüs Öğrenci Topluluğu Üyesi Simge Çağlar, Çevre Mühendisliği Yüksek Lisans son sınıf öğrencisi. Üniversitelerinin Sürdürülebilir Kampüs Topluluğu üyesi ve İklim Elçisi olarak söyleşiye katılan Çağlar, gençlere söz verilmesinden dolayı duyduğu mutluluğu dile getirerek çalışmalarını hakkında bilgi verdi: "Atığın Modası Geçti etkinliğinden çevre yürüyüşlerine, Sürdürülebilirlik ile Tanışıyoruz Etkinliğinden Elektrikli ve Elektronik Atık Toplama Günü'ne, birçok etkinlik gerçekleştik, projelere imza attık. Paydaşlarla düzenli olarak toplantılar yaptık, araştırma raporları yayımladık. Haberler ve söyleşilerle de halkın konuya ilgisini çekmeye çalıştık. Gençlerin birinci ağızdan çevresel haklarını, sosyal haklarını iletebilmeleri için çalışmalar yürütüyoruz. Politikalarda, uygulamalarda aktif rol almak istiyoruz. Devletin, vakıfların teşviki de önemli. Çok farklı bölümlerden arkadaşlarımızla bir araya geldik, bu etkinlikleri de beraber yürüttük. Çevreyi umursamayan sanayi kuruluşları olmasından şikayetçiyiz. Çevre hareketleri devam ediyor ama kirlenenlerin ekonomik olarak desteklendiği bir sistem istemiyoruz. Çevre politikalarının değişmesini istiyoruz. Sanayi kuruluşlarının genç bir zihniyetle, çevreci bir zihniyetle yönetilmesini istiyoruz. Öğretmenler, sanayiciler, yere çöp atmayan anne babalar, her bireyin katkısı söz konusu. Sürdürülebilir ve temiz bir çevreyi böylelikle yaratabileceğiz."

ÇEVKO VAKFI SÖYLEŞİLERİ DEVAM EDİYOR

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı söyleşilere davetlisiniz.

Konuşmacılar:
Nesli Kılıçel
MİT Kurumsal İletişim ve Medya Birim Başkanı

Moderatör:
Celal Toprak
Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı

Konuşmacılar:
Prof. Dr. Güray Salihioğlu
Bursa Uludağ Üniversitesi Öğretim Üyesi

Konuşmacılar:
Simge Çağlar
Bursa Uludağ Üniversitesi Çevre Mühendisliği Yüksek Lisans Öğrencisi

Konuşmacılar:
Mete İmer
ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri

İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler

24 Nisan 2023 Pazartesi Saat: 15.00

2023 Yılı'nın İlk ÇEVKO Vakfı Söyleşisi Gerçekleştirildi. - 03 Mayıs 2023

ÇEVKO Vakfı Söyleşileri, 2023 yılında da devam ediyor. Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı bu yılki söyleşilerin ilki, "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığıyla gerçekleştirildi. Toplantının konuşmacıları akademisyenler ve üniversite öğrencisi genç bir iklim aktivisti oldu. Moderatörlüğünü Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak'ın yaptığı, ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer'in de

katılımıyla gerçekleşen söyleşiye; Paris Bosphorus Enstitüsü Başkanı Bahadır Kaleağası, Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Aslıhan Erbaş Açık ve Kadir Has Üniversitesi İklim Elçisi Ayça Sezer konuşmacı olarak katıldı.

ÇEVKO Vakfı, ÇEVKO Vakfı Söyleşileri ile iklim krizi konusunu tüm yönleriyle ele alıyor. Küresel Isınma Kurultayı Komitesi işbirliğiyle, ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı bu yılki söyleşilerin ilki, "İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Son Gelişmeler" başlığıyla gerçekleştirildi. Zoom platformu üzerinde düzenlenen söyleşinin moderatörlüğünü Küresel Isınma Kurultayı Komitesi Başkanı Celal Toprak üstlenirken, söyleşiye ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer ev sahipliği yaptı. 2023 yılındaki "ÇEVKO Vakfı Söyleşileri"nin ilkinin konuşmacıları ise Paris Bosphorus Enstitüsü Başkanı Bahadır Kaleağası, Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Aslıhan Erbaş Açık ve Kadir Has Üniversitesi İklim Elçisi, öğrenci ve iklim aktivisti Ayça Sezer oldular.

Moderatör Celal Toprak, ÇEVKO Vakfı Söyleşileri'nin önemini vurgulayarak ilk sözü ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer'e verdi. 2021 yılında ÇEVKO Vakfı'nın 30uncu kuruluş yılı çerçevesinde başlatılan ve üçüncü yılına giren söyleşilerin toplumda farkındalığın yükselmesine katkı sağladığını söyleyen Mete İmer, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bugün son gelişmelerle ilgili bilgi vermek istiyorum. Dünyada iklim düzenlemeleri aslında yeni ekonomik kuralların da belirleyicisi olma yolunda gözükmüyor. İklim krizi ile ilgili mücadele kapsamında uygulanan politikalar, olumlu ekonomik sonuçlar yaratacak şekilde tasarlanmaya çalışılıyor. Bu durum, teşvik, korumacılık veya güvenli tedarik zincirleri kurmak şeklinde somutlaşıyor. Avrupa Komisyonu'nun ocak ayında açıkladığı Yeşil Mutabakat Sanayi Planı, öngörülebilir ve basitleştirilmiş mevzuat, finansmana erişimi hızlandırma, emek piyasasında gerekli becerileri sağlamak ve dayanıklı tedarik zincirleri oluşturmak için ticarete açık olmak başlıklarını içeriyor. Planda, yeşil dönüşümde arz güvenliğini sağlamak üzere 'Kritik Hammaddeler Kulübü' kurulmasına, yani kritik hammaddelere sahip olan ülkelerin bunu kullanan ülkelerle bir araya gelip arz güvenliği için çalışmasına atıf yapılması önem taşıyor. Haziran 2022'de dünya genelinde kurulması kararı alınan İklim Kulübü'nün ana esasları da geçtiğimiz aylarda yayımlandı; kulübün kuruluş ve tanıtımı BM 28. Taraflar Konferansı'nda yapılacak. Diğer taraftan AB ve İngiltere'nin de içinde olduğu ile 50 ülke Ticaret Bakanları, İklim Koalisyonu'nu kurdular; bu koalisyonun, uluslararası ticaretin sera gazı azaltımına, dayanıklı, iklim nötr ve sürdürülebilir bir yapıya adil geçişte katkı sunabileceği belirtiliyor. Öte yandan dünya genelinde kurulan emisyon ticaret sistemlerinin (ETS) sayısı 13'ten 28'e, ETS kapsamındaki salımın toplam küresel salımdaki payı yüzde 8'den yüzde 17'ye yükseldi. Hazırlanan bir raporda ETS'lerden elde edilen gelirlerin hükümetlerce iklim eylemini güçlendirmek, yeni teknolojileri teşvik etmek ve düşük gelirli hane halkını desteklemek için kullanıldığının altı çiziliyor."

Deprem felaketi sonrasında yaralarımızı sarmaya devam ettiğimizi vurgulayan ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, Türkiye'ye dair iki önemli uluslararası uyarının da altını çizdi: "BM İklim Değişikliği Paneli, Türkiye'nin topraklarının yüzde 60'ının çölleşmeye yatkın, yüzde 50'sinin de deprem riski altında olduğu uyarısında bulundu. Ayrıca Avrupa Çevre Ajansı'ndan da Türkiye'nin 'tam gaz büyüme' stratejisini yeniden düşünmesi gerektiği, aksi takdirde yakın zamanda topraklarının büyük bölümünün yaşam için elverişsiz duruma gelebileceği uyarısı geldi. Bulduğumuz coğrafyada hem deprem riski hem iklim krizinden kaynaklanan çölleşme riskine karşı çok ciddi, bilime dayalı önlemleri bir an önce yürürlüğe koymalı, büyüme stratejimizi sürdürülebilirlik ilkelerine göre yeniden tasarlamalıyız. Bu konuda Türkiye, biliyorsunuz ki hedef belirlemiş durumda ama bu hedefe ulaşmak için hızla iklim yasası, yasal düzenlemeler ve diğer çalışmaların da yürürlüğe konulması gerekiyor."

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bir diğer önemli konu da iklim adaleti. BM destekli bir kuruluş tarafından yayımlanan 2023 İklim Eşitsizliği Raporu'na göre bir ülkede, yüksek gelir grubunda bulunanların karbon ayak izi, yaşadıkları ülkenin toplam sera gazı salımından bağımsız olarak, düşük gelir grubunda yer alan kimselerin karbon ayak izinden çok daha fazla. Buna karşılık, yüzde 50'lik düşük gelirli kesimin iklim krizi kaynaklı afetlerdeki oransal kayıpları, iklim krizi nedeniyle ortaya çıkan kayıpların yüzde 75'ini oluştururken, toplam küresel salımların yüzde 48'inden sorumlu yüzde 10'luk yüksek gelirli kesimse bu kayıplardan ancak yüzde 3 oranında etkileniyor. Burada, hem kayıplar bakımından düşük gelirli gruplar açısından sıkıntılı bir durum var, hem de salımlara olumsuz katkı yapmak bakımından yüksek gelirli grupların önemli bir etkisi var. Sonuç olarak, küresel iklim krizi çabalarını finanse edebilme kapasiteleri refah seviyesi açısından

değerlendirildiğinde, karbon ayak izi en yüksek yüzde 10'luk kesim iklim eylemlerinin finansmanında kullanılabilecek kaynakların yüzde 76'sını elinde bulunduruyor. Bu durum da ülkelerde çeşitli yeni vergilerin ortaya çıkmasına yol açabilecek; iklim adaletini sağlamaya ve hane halklarının bu konudaki direncini artırmaya yönelik birtakım mali önlemleri gündeme getirebilecek."

ÇEVKO Vakfı Söyleşileri'ne üniversitelerin ve gençlerin katılımının önemine vurgu yapan Mete İmer, "İklim krizi ile mücadelede gençlerin de katkısı olsun, gençleri de dinleyelim istiyoruz. Gençler gümbür gümbür geliyor. Gerçekten bu konuda geçmişte yapılan yanlışlar bakımından sorumlulukları az ama bu sorundan en çok etkilenenler de onlar. Onun için birlikte çözüm üretmek ve bu konuyu sahiplenmek bakımından gençliği burada görmekten büyük mutluluk duyuyoruz. Üniversitelerin bilimsel çalışmalarına gereksinim var. Dünya bir değişim içinde. Yeşil dönüşüm hızla gerçekleşiyor. Bizim de ülke olarak çok büyük zorluklarımız var ama bu gelişmenin dışında veya gerisinde kalmamamız gerekiyor. Hep birlikte, bir sonraki kuşaklar için, bu konuda başarılı olmak zorundayız," şeklinde konuştu.

ÇEVKO Vakfı Söyleşileri'nin ilkinin konuklarından Paris Bosphorus Enstitüsü Başkanı Bahadır Kaleağası, küreselleşmeden Yapay Zeka ve Yeşil Dönüşüm'e ufuk açıcı bir konuşma yaptı: "Yeşil konular, 25 yıl öncesinde çok konuşulmuyordu. Bir siyasi partinin gündeminde olan, vatandaşa da şirin gözükebilecek konulardı. Bugün ÇEVKO Vakfı dahil STK'ların, devletin, yerel yönetimlerin, şirketlerin gündeminde. Jeopolitiğin ve jeostratejik düşüncenin şirketlerin günlük nakit akışı kararlarına, tasarım kaynaklarına, insan kaynaklarına kadar gündemde olduğu; yapay zeka, eğitim politikası, tarım, ticaret politikalarıyla ilgili kararlar ya da afet yönetimi ile ilgili kararlar gibi konuları da ilgilendirdiği bir dönemdeyiz. Zaman ve mekan kavramı da değişiyor. Yönetilecek birçok sorun var. Geçen haftalarda AB, nükleer enerjinin temizliğini tartıştı. Küçük modüler reaktörler konuşulacak. Nükleer önemli çünkü Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin bir sonucu da dünyada enerji dengelerinin bozulması oldu. Nükleer enerjiden çıkma kararı alan Almanya, şimdi eldekini korumanın yollarını arıyor. 13 ülke, nükleer enerjiden yararlanıyor. Büyük de bir Ar-Ge yatırımı var. ABD, Çin, Avrupa, Japonya gibi pek çok ülke hem yenilenebilir enerjiye hem de nükleere yatırım yapıyor. Bir orta yol bulunmaya çalışılıyor. Ayrıca AB, 2035'te yüzde 100 elektrikli araçlara geçme kararı almıştı ama Almanya ve İtalya, yeni teknolojilere yatırımın bu kadar kolay olmadığını, zaman gerektiğini anladı. Şimdi eFuel'e yatırım yapılması planlanıyor. Almanya bunu yapan ülkelerden. Peki bunları kim yapacak? 3-4 milyonluk bir insan kaynağı açığı var, STEM, teknoloji temelli bilimlerde. İnsan kaynağına yatırım, orta vadeli bir yapısal reform, kısa vadeli de değil. Nasıl olacak? Tüm bu sektörlerden bahsederken iki sektör ön plana çıkıyor: Yapay Zeka ve Yeşil Dönüşüm. Birbirini destekleyen alanlar aynı zamanda. Türkiye ise bir seçim dönemine doğru gidiyor. İktidar nasıl şekillenirse şekillensin, küresel rekabet gücünün artırılması planlanırken yapılması gerekenler var. Hukuk devleti olmak, insan hakları, demokrasi gibi. Bunlar olmadan hiçbir alanda ilerleme mümkün değil, ekonomi dahil. Bütün bunların yol açacağı yapısal reformlar içinde tabii ki dijital dönüşüm, yeşil dönüşüm gibi alanlar, eğitim, Ar-Ge'ye yatırım gibi birbirini destekleyici süreçler var. AB ile Gümrük Birliği'nin yenilenmesi gündeme gelecek. Gümrük Birliği bir ticaret anlaşması değil, ekonomik entegrasyon anlaşması. Türkiye'nin de yeşil, dijital ve sosyal bir Gümrük Birliği anlaşmasına imza atmayı gerekiyor. Hepsini kapsamalı."

Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Aslıhan Erbaş Açikel ise üniversite bünyesinde kurdukları İklim Değişikliği ve Hukuk Laboratuvarı'nın çalışmalarına değindi: "Üniversitemiz bünyesinde kurduğumuz İklim Değişikliği ve Hukuk Laboratuvarı'nda iklim hukuku konusunda yeni bir ders tasarımı, öğrenci çalışma grupları ve iklim hukukuna ilişkin çeşitli konuların ele alındığı bir seminer serisi olmak üzere çeşitli faaliyetler gerçekleştirdik. İklim, Denizler ve Deniz Çevresinin Korunması'na dair bir AB projesine geçtiğimiz günlerde başvurduk ve sonuç beklemekteyiz. İklim Adaleti konusu seminer serilerimizde ele aldığımız konulardan biri oldu. İklim adaleti en temelinde karbon emisyonu çok az olan ülkelerin, toplumların hatta hiç etkisi olmayan canlıların iklim krizinden en çok etkilenenler olmasını ifade ediyor. Seminerimize katılan sayın Cameron Diver, Pasifik ülkeleri perspektifinden iklim adaletini çok güzel bir şekilde gözler önüne seren açıklamalarda bulundu. Pasifik ülkeleri ada ülkelerinden oluşuyor ve iklim değişikliği nedeniyle de global ısınma, buzulların erimesine, bu durum da deniz seviyelerinin yükselmesine yol açıyor. Deniz seviyeleri yükselince de ada ülkeleri sular altında kalıyor. Bir devleti devlet yapan üç unsurdan bir tanesi olan ülke yani kara toprağı, aslında yok oluyor. Bunun sonucunda o ülkenin vatandaşlarının yaşayabildiği bir toprak olmayacak. Pasifik Ülkeleri, karbon emisyonuna en az etki eden ülkelerden. Bunun gibi ısınma ve çölleşme; ekonomisi tarıma dayalı pek çok ülkenin

tarım yapamamasına yol açacak. Tarım ve su sıkıntısı yanında biyolojik çeşitliliğin azalması, iklim mültecileri vb. hususların hepsi İklim Adaleti ile ilgili ve görüldüğü üzere iklim değişikliğinin etkilerinin buna en az ölçüde katkıda olanlar tarafından hissedilmesi oldukça önemli bir toplumsal sorun olarak karşımıza çıkıyor. Yeşil Mutabakat ise iklim değişikliği ile mücadelede önemli bir belge. Avrupa İklim Kanunu ve diğer ikincil mevzuatlar ile birlikte iklim krizi ile mücadelede önemli bir adım atılmış durumda. Yeşil Mutabakat'a İklim Adaleti perspektifinden yaklaştığımızda ise, insan merkezci bir yaklaşım ile hazırlandığını, daha ziyade iklim değişikliği ile mücadelede ekonomik dengeleri gözetmeye çalıştığını ve bu açıdan İklim Adaleti konusunda bir misyona sahip olmadığını görüyoruz. Bu açıdan iklim değişikliği ile ilgili politikaların alınması ve hukuki düzenlemelerin tesisi sırasında iklim adaletinin de dikkate alınması konusunda Devletlere daha çok rol düşüğünü düşünüyorum. İklim Değişikliği konusundaki kırılgan ülkelerin iklim müzakerelerine katılımı ve alınan kararlardaki etkinliklerinin sağlanması çok önemli. İklim adaleti, nesiller arasındaki adaletin sağlanması açısından da dikkate alınmalı."

Kadir Has Üniversitesi İklim Elçisi Ayça Sezer ise üçüncü sınıf öğrencisi, genç bir iklim aktivisti olarak gençlerin iklim değişikliği ile ilgili mücadelede ne gibi sorumluluklar alması gerektiğini özetledi, yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi verdi: "İklim Krizini bir an önce çözebilmek, etkilerini azaltabilmek için bilim insanları çözüm üretmeye gerek devletler gerek insanlar üzerinde farkındalık yaratmaya çalışıyorlar. Çünkü biliyorlar ki bu sorunu ancak hep birlikte çözebiliriz. Karbon ayak izimizi derhal düşürmek elbette kolay değil. İklim değişikliği konusunda önlemler almak ve sürdürülebilir bir sanayi sistemi kurmak ve İklim Adaleti'ni sağlayabilmek adına düzenleyici kurallar bulunmadığından bu sorun biraz inisiyatif alınan bir konuya döndü. Hukukun bu konudaki önemini de göz önünde bulundurarak üniversite olarak birçok çalışma yürüttük. İklim Değişikliği ve Çalışma Grubu olarak İngiltere İklim Yasası'nı tercüme ettik. Bu çalışma sırasında ilgili tüm kurumların, yeni kurumlar da hayata geçirilerek nasıl entegrasyon ve koordinasyon içinde çalışmasının mümkün olduğunu, hukukun bağımsız bir denetim mekanizması olarak iklim değişikliği ile mücadelede nasıl bir politika belirleme aracı haline gelebileceğini gördük. Böylece ülkemizde yürürlüğe girmesi planlanan İklim Kanunu'nun önemini daha iyi anladık. Bu kanunla sürdürülebilir enerjinin desteklenmesi, karbon emisyonu denetimi ve azalımı, kurulacak sorumlu birimler ve gerekli raporlamalar gibi çevreyi korumak ve iklim değişikliğinin sebeplerini ve etkilerini azaltmak adına düzenlemeler bekliyoruz. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın başta isminin değişmesi olmak üzere birçok gelişime imza attığını da belirtmek gerekir. Bakanlık bünyesinde gerçekleştirilen İklim Şurası'nda İklim değişikliğine uyum, sera gazı emisyonlarının azaltımı, teknoloji ve bilim, yeşil finansman, göç ve sosyal politikalar olmak üzere çeşitli bağlamlardan incelendiğinde, planlanan kanun hakkında istişarelerde bulunduğu kaydedildi. Türkiye, 2021 yılında Paris İklim Anlaşması'nı yürürlüğe koydu. AB Yeşil Mutabakatı da son derece önemli. Gerekli adımların atılması gerekiyor ama devletlerin nasıl adımlar atması gerektiği onlara bırakılıyor. Örneğin, COP27 Konferansı. Özellikle az gelişmiş devletler için bir fon oluşturulmasına karar verildi ama bu kadar. Nasıl değiştirilecek, nasıl oluşturulacak, bunların hiçbirinin cevabı verilmedi henüz. Akademik ve üniversitenin rolü de burada karşımıza çıkıyor. Tüm alanlarda bilim insanlarının bu hususta yapması gereken, bilimsel temellere dayalı kararlar alma konusunda yetkili ve ilgili mercilere gerekli tavsiyelerde bulunmak ve konunun önemini anlaşılmamasını sağlayarak, bu bağlamda süreçleri hızlandırmak. Gerek okullarda gerek okul dışı bilinçlenerek çevremizi de bu çerçevede bilinçlendirmeyi hedefliyoruz. Bizim okulumuzda olduğu gibi disiplinler arası çalışmaların yürütüldüğü çalışma gruplarına ihtiyaç var. İlgili kamu kuruluşları ile birlikte toplumun daha çok bilinçlendirilmesi sağlanmalı."

CEVKO VAKFI
SÖYLEŞİLERİ DEVAM EDİYOR

Küresel Isınma Kurultayı Komitesi ile birliktir CEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun hazırladığı söyleşilere davet olmaktadır.

İklim Değişikliği, Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlikteki Soru Sorular
27 Mart 2022 Pazartesi Saat 18.30

Zoom

ÇEVKO GÖNÜLLÜ EKİBİ

Sıfır atık felsefesine uygun olarak, başta ambalaj atıkları olmak üzere, atıklarını ayrı olarak biriktiren; yakın çevresini geri dönüşümün önemi hakkında bilgilendirip, yönlendiren; atıkların ayrı biriktirilmesi konusunda yaşam alanlarında karşılaştığı sorunları çözmeye çalışan herkese açık olan bu ekibin, ülkemizde söz konusu çalışmaların tabana yaygınlaşması açısından büyük fayda sağlayacağına inanılıyor.

Bu kapsamda 5 Ağustos tarihinde çevrimiçi bir toplantı düzenleyerek, gönüllülerimizle bir buluşma organize edildi.

Toplantı başlarken Genel Sekreterimiz Mete İmer söz alarak, öncelikle ÇEVKO Vakfı hakkında bilgilendirmede bulundu. Ardından ise gönüllü dostlarımızla birlikte çıkmak istediğimiz bu yolda kendilerine ne kadar güvendiğimizden bahsederek kendilerini bizlerle iletişim halinde olmaya davet etti ve sahip oldukları bu bilgilerle aynı değişim etkisini kendi çevrelerinde de başlatmaları için çağrıda bulundu. Vakfımız Kurumsal İletişim ve Yeşil Nokta Müdürü Hülya Ataman ise, gönüllü olmanın öneminden, hayatımıza kattıklarından söz ederek, ÇEVKO’da gönüllü olmanın ne demek olduğuna dair bilgiler paylaştı. Sahip olduğumuz tek dünya için bireylerin yapabilecekleri konusunda bilgilendirmelerde bulunması için sözü Kurumsal İletişim ve Eğitim Sorumlusu Merve Gümölcine Kar’a bıraktı. “Çevre Sorunlarını Önlemede Bireye Düşen Görevler” isimli bir sunum paylaşan Kar, öncelikle yüzleşmekte olduğumuz çevre sorunlarının ciddiyetine vurgu yaparken ardından bu sorunları önlemek için hayatımızda neleri değiştirebiliriz, nasıl olumlu yönde katkı sağlayabiliriz sorularına yanıt olabilecek bilgiler paylaştı. Bu kapsamda, 3R Reduce-Reuse-Recycle kuralı ile satın alma sürecinden başlayarak ambalaj atıklarının ayrılmasına kadar geçen süreçte nelere dikkat edebileceğimize değinerek bilinçli tüketim fikrinin davranış alışkanlığı olarak hayatımızda yer alması gerektiğine vurgu yaptı. Ambalaj atıklarının tanınmanın ve ayırmanın önemine dair örnekler veren Kar, gönüllülerimize evde nasıl bir ayırım yapabilecekleri konusunda bir yol haritası çizmeye çalışarak kendilerini yönlendirdi. Bireylerin bu konuda kendi üzerlerine düşeni yapmasının bu yaşam döngüsünün devamlılığını sağlayacağını, bu sayede etkili bir şekilde ilerleyebilecek olan geri kazanım sistemi adına büyük katkıda bulunmuş olacaklarının altını çizdi.

ÇEVKO Vakfı İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik (İDS) Çalışma Grubu Kitapçığı Yayımlandı. 03 Mayıs 2023

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNCÜSÜ KURULUŞLARDAN İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

İklim değişikliği ile mücadele ve sürdürülebilirlik konularında fikişsel önderlik üstlenen ÇEVKO Vakfı'nın üye kuruluşları tarafından oluşturulan İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik (İDS) Çalışma Grubu'nun, bu alanlarda iyi uygulama örneklerini derlediği "ÇEVKO Çalışma Grubu'nun İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışmalarından Örnekler 2022" kitapçığı yayımlandı.

Uzman sanayi inisiyatifi ve etkin sivil toplum kuruluşu kimliklerini bünyesinde bir araya getiren ve ÇEVKO Vakfı, özellikle son yıllarda ülkemizde "iklim krizi ile savaşım" ve "döngüsel ekonomiye geçiş" konularında fikişsel önderlik üstlenen kurumların başında yer alıyor. ÇEVKO Vakfı'nın geniş temsil gücünü oluşturan üye kuruluşları, bu alanlarda ülkemizde ve dünya genelinde önemli çalışmalara imza atıyor.

ÇEVKO Vakfı tarafından yayınlanan "ÇEVKO Çalışma Grubu'nun İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışmalarından Örnekler" kitapçığı, uzun soluklu çalışmalarıyla bu alanlarda iş dünyasında liderlik üstlenen Vakıf üyesi ulusal ve uluslararası şirketlerin iyi uygulamalarını bir araya getiriyor. 2018 yılından bu yana 2 yıllık düzenli aralıklarla yayımlanan kitapçık, ÇEVKO Vakfı ve üyelerinin çalışmalarından detaylı örnekler içeriyor.

"ÇEVKO Çalışma Grubu'nun İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Çalışmalarından Örnekler 2022" kitapçığında, ÇEVKO Vakfı'nın iklim değişikliği ile savaşımında çalışmalarının yanı sıra, Vakıf üyesi kuruluşlardan Akçansa, Coca-Cola İçecek, Erikli & Nestlé Waters Türkiye, GCA, MEY / Diageo, Migros, PepsiCo, Pınar Su, P&G, Uludağ İçecek ve Unilever iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik çalışmaları hakkında bilgiler yer alıyor.

AR-GE ÇALIŞMALARI

Türkiye'nin İlk Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi'nde İmzalar Atıldı - 03 Mayıs 2023

Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından, ÇEVKO Vakfı ortaklığında hayata geçirilen "Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi (GETAM)" için Yıldız Teknik Üniversitesi ve ÇEVKO Vakfı arasında oluşturulan protokol düzenlenen bir törenle imza altına alındı. Kendi alanında Türkiye'de bir ilk oluşturulan merkez, Coca-Cola İçecek ve Unilever'in katkıları ve İstanbul Kalkınma Ajansı'nın Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı desteğiyle kuruldu.

Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından, ÇEVKO Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı ortaklığında, Coca-Cola İçecek A.Ş. ve Unilever San. ve Tic. A.Ş.’nin katkıları İstanbul Kalkınma Ajansı, Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programına yapılan başvurunun kabulü ile hayata geçen “Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi” (GETAM) ile ilgili iş birliği protokolü, düzenlenen törende imza altına alındı.

Uluslararası ve ulusal standart ve akreditasyon kuralları esas alınarak kurulan GETAM (Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi), Kendi alanında Türkiye’de bir ilk oluşturuyor. Merkezde, ambalajların geri dönüştürülebilir olup olmamasından kompostlanabilirliğine, içerdiği geri dönüştürülmüş madde oranından biyobozunurluğuna kadar birçok alanda testler gerçekleştirilebilecek. Sürdürülebilirlik odaklı Kamu – Akademi - Sanayi iş birliklerine yeni bir boyut kazandıran GETAM, Coca-Cola İçecek ve Unilever’in katkıları İstanbul Kalkınma Ajansı, Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı desteğiyle hayata geçti.

GETAM ile ilgili iş birliği protokolü, Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) Davutpaşa Kampüsünde yer alan merkezde düzenlenen törende, YTÜ Rektörü Prof. Dr. Tamer Yılmaz ve YTÜ Rektör Yardımcısı Prof Dr. Bestami Özkaya, ÇEVKO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Okyar Yayalar ve ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer tarafından imzalandı. İmza töreni, YTÜ öğretim görevlileri ve ÇEVKO Vakfı yetkililerinin katılımıyla düzenlendi.

YTÜ Rektörü Prof. Dr. Tamer Yılmaz, “Özel sektörle iş birliği yapmak, omuz omuza vermek ve özel sektörün sorunlarına çözüm üretmek, Yıldız Teknik Üniversitesi’nin başarılı olduğu konular arasındadır. Bugün de sektör duayenleriyle çok önemli bir merkez için iş birliği yapıyoruz. ÇEVKO Vakfı ve Yıldız Teknik Üniversitesi işbirliğinde hayata geçen Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM’ın, hem iş dünyası, hem de bilim dünyası için hayırlı olmasını diliyorum. Merkezi’n ana hedefi, atıkların azaltılması ve kaynakların daha verimli kullanılması yoluyla çevre dostu bir toplum oluşturmaktır. Merkezde geliştirilen teknolojiler sayesinde, atıkların geri dönüştürülmesi daha verimli ve ekonomik hale gelmektedir. Ayrıca, geri dönüşüm süreçlerinde ortaya çıkan yan ürünlerin de kullanımı ile atık miktarı azaltılmaktadır. Merkezde yürütülen çalışmalar, sıfır atık, döngüsel ekonomi, geri dönüşüm ve sürdürülebilir kalkınma gibi konuları kapsamaktadır. Türkiye’nin ilk Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM, geri dönüşüm ve atık yönetimi konularında öncü bir rol üstlenerek, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkıda bulunmaktadır.” şeklinde konuştu.

YTÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Bestami Özkaya, “Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM, Türkiye’de plastik atık geri dönüşümü konusunda öncü bir rol üstlenmektedir. Merkez, atık yönetimi ve geri dönüşüm konularında sektörlerle işbirliği yaparak, sürdürülebilir bir gelecek için önemli adımlar atmaktadır. Bu sayede, Türkiye’de atık yönetimi ve geri dönüşüm konularında farkındalık artmakta ve sürdürülebilir bir gelecek için önemli bir temel oluşturulmaktadır. GETAM, döngüsel ekonomi ilkeleri doğrultusunda atıkların azaltılması ve kaynakların daha sürdürülebilir bir şekilde kullanımı için çalışmaktadır. Merkez, Türkiye’de atık yönetimi ve geri dönüşüm konularında farkındalığı arttıracaktır” şeklinde konuştu.

ÇEVKO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Okyar Yayalar, “Teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek, disiplinler arası faaliyetlere hizmet edecek, milli bilgi birikiminin geliştirilmesi esaslı bu Merkez, ülkemizde birçok kurum ve kuruluşa hizmet verebilmesinin yanı sıra ilgili tüm uluslararası gerekliliklerin de sağlanacak olmasından hareketle küresel pazarlarda da söz sahibi olacaktır. Böylesine değerli bir projede ülkemizin en saygın eğitim ve araştırma-geliştirme kurumlarından Yıldız Teknik Üniversitesi ile iş birliği yapmaktan gurur ve heyecan duyuyoruz. Sayın Rektör’ün şahsında Yıldız Teknik Üniversitesi ailesine teşekkürlerimi iletiyorum. Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı kapsamında verilen destekle GETAM projesinin hayata geçmesini sağlayan İstanbul Kalkınma Ajansı’na, proje destekçisi Vakıf üyelerimiz Coca-Cola İçecek ve Unilever’e şükranlarımı sunuyorum” dedi.

ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, “Bütün dünyada yeşil dönüşümü yaşamakta olduğumuz bir zamanda inovasyon ve araştırma-geliştirmenin önemi her geçen gün artıyor. Biz de ülke olarak sürdürülebilir kalkınmamızı sağlamak için döngüsel ekonomiye geçmek zorundayız. Döngüsel ekonominin merkezinde atıkların yeniden değerlendirilmesi, geri dönüştürülmesi var. ÇEVKO Vakfı ve YTÜ iş birliğinde kurulan Türkiye’nin ilk Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM, özellikle geri dönüşüm alanında araştırma-

geliştirme çalışmaları yapılması, akademik bilgi birikiminin sağlanması ve sanayinin taleplerinin karşılanması bakımından yenilikçi, çevre ile daha dost ürünlerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu merkezin, ülkemize yararlı olmasını ve bu alandaki çalışmalara öncülük etmesini diliyorum” şeklinde konuştu.

Türkiye’nin İlk Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi Faaliyetlerine Başladı. - 22 Kasım 2023

ÇEVKO Vakfı ve Yıldız Teknik Üniversitesi arasında imzalanan iş birliği protokolü kapsamında, İstanbul Kalkınma Ajansı, Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı desteğiyle hayata geçen Türkiye’nin ilk Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM, faaliyetlerine başladı. Merkezde, geri kazanılabilirlikten geri dönüştürülmüş malzeme içeriğine, kompostlanabilirlikten biyobozunurluğa kadar ihtiyaç duyulan birçok test yapılabilir.

ÇEVKO Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı ortaklığında Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) bünyesinde, İstanbul Kalkınma Ajansı, Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı desteğiyle hayata geçen Türkiye’nin ilk Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM, faaliyetlerine başladı. Yıldız Teknik Üniversitesi’nin 100 yılı aşkın akademik birikimini, ÇEVKO Vakfı’nın 30 yılı aşkın deneyimi ile bir araya getiren merkez, özellikle geri dönüşüm alanında araştırma-geliştirme çalışmalara ev sahipliği yapıyor. GETAM, akademik bilgi birikiminin sağlanması ve sanayinin taleplerinin karşılanması bakımından yenilikçi, çevre ile daha dost ürünlerin geliştirilmesine katkı sağlıyor ve sürdürülebilirlik odaklı Kamu – Akademi - Sanayi iş birliklerine yeni bir boyut kazandırıyor.

Uluslararası ve ulusal standart ve akreditasyon kuralları esas alınarak kurulan GETAM (Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi), kendi alanında Türkiye’de bir ilk oluşturuyor. Merkezde, ambalajların geri dönüştürülebilir olup olmamasından kompostlanabilirliğine, içerdiği geri dönüştürülmüş madde oranından biyobozunurluğuna kadar birçok alanda testler gerçekleştirilebilecek.

Merkezinin çalışma düzenini esas olarak sanayiden, yani ambalajlı ürün üreten ekonomik işletmelerden, ambalaj üreticilerinden ya da geri dönüşüm tesislerinden gelen analiz taleplerinin belirleyeceğini ifade eden ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, “GETAM faaliyetlerinde öncelik, PET dışı plastikler yani PE ve PP türevi plastiklere verilmiş durumda. Bu analizler kısa sürede yapıp sonuçlanabilecek analizler. GETAM’da atık ve plastik malzemelerde biyobozunurluk ve mikrobiyal testler de yaptırmak mümkün. Bu testler ise doksan günlük, altı aylık veya bir yıllık süreleri bulabiliyor.” dedi.

Çevresel beyanlara bilimsel temel oluşturacak çalışmalar GETAM bünyesinde yapılabilir

Mete İmer sözlerine şöyle devam etti: “Çevre ve sürdürülebilirlik konularında toplumsal farkındalığın ve sorumlu tüketim bilincinin artış göstermesi sevindirici gelişmeler. Günümüzde tüketiciler, satın aldıkları ürünlerin çevreye olan etkilerini giderek daha fazla sorguluyor. Bu konuda duyarlı firmalar, geri dönüştürülmüş malzemelerden üretilmiş ambalaj kullanımına giderek daha fazla önem veriyorlar. Ancak, T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından, yayımlanan ‘Çevreye İlişkin Beyanlar İçeren Reklamlar Hakkında Kılavuz’, bu tür beyanların bilimsel olarak kanıtlanabilir nitelikte olmasını gerektiriyor. GETAM’da, bu kapsamda bilimsel sonuçlara ulaşabilmek için tüm testler yapılabilir.”

Özellikle AB üyesi ülkelere yapılan ihracatta çevre odaklı düzenlemelerin artan önemine işaret eden ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İmer, GETAM bu konuda gerekli analizlere ihtiyaç duyan firmalara da hizmet verecek. Bu tür test ve analizler yurt dışında da bazı merkezlerde yapılabilir, ancak GETAM’ın fiyat avantajı, verimli ve yüksek kalitedeki çalışma ortamıyla, ülkemizden olduğu kadar yurtdışından da taleplerin gelebileceğini ön görüyoruz” şeklinde konuştu.

ÇEVKO Vakfı’nın akademik iş birliklerine verdiği öneme de değinen Mete İmer, “1991 yılında, geri dönüşüm odaklı sürdürülebilir gelişmeye katkı sağlamak üzere, bir gönüllü sanayi inisiyatifi olarak kurulan ÇEVKO Vakfı, geniş kitlelere dokunan bir sivil toplum kuruluşu kimliği de taşımaktadır. Vakfımız, özellikle son yıllarda ülkemizde ‘iklim krizi ile savaşım’ ve ‘döngüsel ekonomiye geçiş’ konularında fikirsel önderlik üstelenen kurumların başında gelmektedir. Bu konuda akademik kurumlarla iş birliklerine özel bir önem veriyoruz. Bilimin gücünün ve gençliğin enerjisinin buluşma yeri olan üniversiteler, sürdürülebilir bir dünya için çok büyük önem taşımaktadır. ÇEVKO Vakfı ve YTÜ iş birliğinde kurulan Türkiye’nin ilk Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM’ın Sıfır Atık uygulamalarına büyük katkı sağlayacağına inancımız sonsuzdur.

Geri Kazanım Test ve Araştırma Merkezi GETAM, test başvurularını <https://getam.cevko.org.tr> sayfası üzerinden almaktadır.

